

Törvénytervezet a Büntetőeljárási törvénykönyv módosításáról és kiegészítéséről

Teljes magyar fordítás

Szerző és benyújtó

Marian Georgiev Ivanov ügyvéd

Szófiai Ügyvédi Kamara

A szerző jogszabály-fejlesztési javaslata, amelyet a Bolgár Köztársaság Alkotmányának 45. cikke és a normatív jogi aktusokról szóló törvény 18. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján nyújtott be. Nem törvénykezdeményezési joggal rendelkező személy vagy szerv által hivatalosan beterjesztett törvényjavaslat. A javaslat nem minősül elfogadott törvénynek vagy hatályos jognak.

Fordítási tájékoztató

A fordítás tájékoztatási célokat szolgál, és nem hiteles fordítás. A bolgár eredeti az irányadó. A lefordított PDF nem tartalmazza az eredeti elektronikus aláírását.

A kísérőlevél, a javasolt rendelkezések, az indokolás és a források teljes fordítása. A cikkek megjelölései megőrzik eredeti cirill betűs utótagjaikat. Az eredeti oldalak jelölései a bolgár PDF-re utalnak; a fordítás saját oldalszámozást használ. A kifejezések bolgár intézményeket és eljárásokat írnak le, más jogrendszerhez való hozzáigazítás nélkül.

Bolgár eredeti: ZID_NPK_25.09.2026.pdf

Az eredeti fájl SHA-256-értéke: 71DC53A84EC1ABE13E7347A6A6C521792E411E652F998191E85042195093625F

A BOLGÁR EREDETI 01. / 39. OLDALA

AZ IGAZSÁGÜGYI MINISZTERNEK

A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG MINISZTERTANÁCSÁNAK

A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG NEMZETGYŰLÉSÉNEK

a Nemzetgyűlés elnökén keresztül

a Jogi Bizottság elé utalás iránti kérelemmel

JAVASLAT A JOGSZABÁLYOK FEJLESZTÉSÉRE

az Alkotmány 45. cikke és a normatív jogi aktusokról szóló törvény 18. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján

Szerző és benyújtó: Marian Georgiev Ivanov ügyvéd

Szófiai Ügyvédi Kamara, egyéni ügyvédi nyilvántartási szám: 1800713910

Kapcsolattartási e-mail: ivanov.bg.sf@gmail.com

Levelezési cím: Aleksandar S. Pushkin sugárút 84A, Boyana városrész, Szófia 1616.

A Bolgár Köztársaság Alkotmányának 45. cikke és a normatív jogi aktusokról szóló törvény 18. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján saját nevemben benyújtom a Büntetőeljárás törvénykönyv módosításáról és kiegészítéséről szóló törvénytervezetet, indokolásával együtt, a jogszabályok fejlesztésére irányuló javaslatként. A tervezet a Büntető törvénykönyv, a Büntetőeljárás törvénykönyv és az igazságszolgáltatási törvény módosítására és kiegészítésére irányuló javaslatcsomag része.

Kérem az igazságügyi minisztert, hogy szervezze meg a szakmai értékelést, és a javaslat elfogadása esetén tegye meg a szükséges lépéseket a Minisztertanács elé mérlegelésre kerülő törvénytervezet előkészítéséhez.

Kérem a Minisztertanácsot, hogy az Alkotmány 87. cikkének (1) bekezdése szerinti hatáskörére tekintettel értékelje a javaslatot, és kedvező értékelés esetén rendelje el a törvénykezdeményezési jog gyakorlásához szükséges előkészítő munkát.

Kérem a Nemzetgyűlés elnökét, hogy utalja a javaslatot a Jogi Bizottság elé, és bocsássa a Nemzetgyűlés tagjai rendelkezésére megismerés, a meghatározott eljárás szerinti megvitatás és a törvénykezdeményezési jog gyakorlásának mérlegelése céljából.

Kérem a beérkezési iktatószámáról, az illetékes hatóság elé utalásról és az elbírálás eredményéről való értesítést a Biztonságos Elektronikus Kézbesítési Rendszeren (SSEV) keresztül, a fent megadott e-mail-címre küldött további értesítéssel.

A BOLGÁR EREDETI 02. / 39. OLDALA

Tervezet

TÖRVÉNY A BÜNTETŐELJÁRÁSI TÖRVÉNYKÖNYV MÓDOSÍTÁSÁRÓL ÉS KIEGÉSZÍTÉSÉRŐL

(Kihirdetve: Állami Közlöny, 2005. évi 86. szám; módosítva és kiegészítve: 2007. évi 46. és 109. szám, 2008. évi 69. és 109. szám, 2009. évi 12., 27., 32. és 33. szám, 2010. évi 15., 32. és 101. szám, 2011. évi 13., 33., 60., 61. és 93. szám, 2012. évi 19., 20., 25. és 60. szám, 2013. évi 17., 52., 70. és 71. szám, 2014. évi 21. szám, 2015. évi 14., 24., 41., 42., 60., 74. és 79. szám, 2016. évi 32., 39., 62., 81. és 95. szám, 2017. évi 13., 63. és 101. szám, 2018. évi 7., 44., 87. és 96. szám, 2019. évi 7., 16. és 83. szám, 2020. évi 98., 103. és 110. szám, 2021. évi 9., 16., 20., 41., 80. és 85. szám, 2022. évi 32. és 62. szám, 2023. évi 48., 69., 84. és 86. szám, 2024. évi 18., 36. és 39. szám, 2025. évi 61., 65. és 97. szám, 2026. évi 16., 32., 51. és 59. szám)

§ 1. A törvénykönyv a 15a. cikkel egészül ki:

„Védelem a terhelte nyilvánítás előtt

15a. cikk. (1) Az a személy, akivel kapcsolatban a tárgyalás előtti eljárás valamely hatósága vagy más állami hatóság olyan konkrét információval rendelkezik, amely bűncselekményben való részvétel gyanúját kelti, jogosult a gyanú jellegének megismerésére, a hallgatásra, ügyvéddel folytatott bizalmas konzultációra és ügyvédi segítségre, valamint az általa értett nyelvre történő tolmácsolásra, mielőtt e részvételről kérdéseket tesznek fel neki. E jogokat akkor is biztosítani kell, ha az információ kihallgatás vagy információfelvétel során merül fel, ideértve a tárgyalás előtti eljárás megindítása előtti időszakot.

(2) Az (1) bekezdés eseteiben a kihallgatást vagy információfelvételt fel kell függeszteni addig, amíg a jogokat nem ismertetik, és gyakorlásuk lehetőségét nem biztosítják. Az ügyvéd részvételére, kirendelésére és segítségéről való lemondásra a 91-99. cikk és a jogi segítségnyújtásról szóló törvény megfelelően alkalmazandó. A lemondást következményeinek ismertetése után írásban kell rögzíteni; bármikor visszavonható, és kötelező védelem esetén nem megengedett. A gyanú felmerülése után a személy saját részvételéről tanúként nem hallgatható ki; a 219. cikk feltételeinek fennállásakor terhelte kell nyilvánítani.

(3) A jogok ismertetését, a személy döntését és a konzultációra biztosított időt jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelynek másolatát a személy részére át kell adni. Kihallgatás vagy információfelvétel esetén a 240. cikk is alkalmazandó. Az ügyvéddel folytatott konzultáció bizalmas, nem hallgatható le és nem rögzíthető. A jogi segítségnyújtással kapcsolatos dokumentumokat és kommunikációt az ügyvédi titok törvényi védelme illeti meg.

(4) Az e cikk szerinti jogok gyakorlása nem alapozhat meg a személyre hátrányos következtetést. E jogok biztosítása nem helyettesíti a terhelte nyilvánítást, és nem képez önálló alapot eljárási kényszer alkalmazására.

(5) E cikk nem akadályozza a bizonyítékok megőrzését szolgáló olyan halaszthatatlan intézkedések jogszerű végrehajtását, amelyek nem járnak a személy kihallgatásával vagy tőle információ felvételével.

(6) Az e cikk szerinti jogok biztosításának megtagadása vagy elmulasztása esetén a személy vagy ügyvédje azon hely járásbíróságához fordulhat, ahol a jogokat biztosítani kellett volna. A hatóság a bíróság megkeresésének kézhezvételétől számított huszonnégy órán belül átadja a kért anyagokat és álláspontját. Egyesbíró a kérelemtől számított három napon belül határoz, szükség esetén a személy és a hatóság meghallgatása után; megállapítja a megtagadás vagy mulasztás jogszerűségét, és folyamatban lévő jogsértés esetén elrendeli annak megszüntetését és a jogok biztosítását. Az anyagok benyújtásának elmulasztása nem

A BOLGÁR EREDETI 03. / 39. OLDALA

akadályozza a határozathozatalt. A végzés jogerős és azonnal végrehajtható. Ezen eljárás nem helyettesíti magának a fogvatartásnak a törvényi felülvizsgálatát.

(7) Ha a 94. cikk szerinti kötelező védelem feltételei fennállnak, vagy a személy nem rendelkezik az ügyvéd megfizetéséhez szükséges eszközökkel, ügyvédet kíván igénybe venni, és az igazságszolgáltatás érdekei ezt megkövetelik, az (1) bekezdés szerinti hatóság azonnal határoz a jogi segítségnyújtás biztosításáról, és kirendeli az illetékes ügyvédi kamarai tanács által kijelölt ügyvédet. A jogi segítségnyújtásról szóló törvény 25. cikkének (4)-(6) bekezdése és 26. cikke megfelelően alkalmazandó, sürgős esetben az ügyeletes ügyvéd kijelölésének eljárásával együtt. A jogi segítségnyújtás díját a Nemzeti Jogi Segítségnyújtási Iroda költségvetése fedezi. Az eszközhiány miatt ilyen segítségben részesített személy nem kötelezhető a költségek megtérítésére. A megtagadás és a mulasztás a (6) bekezdés szerinti eljárásban támadható.”

§ 2. A 31. cikk a következőképpen módosul és egészül ki:

1. A (4) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A bíróság önkizárás esetén azonnal, indokolt végzéssel határoz. Ha valamely fél kezdeményezi a kizárást, az érintett személy azonnal bejelentheti önkizárását.”

2. A cikk az (5)-(9) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a személy nem jelentett be önkizárást, a kérelem elfogadhatóságáról és megalapozottságáról elsőfokú eljárásban ugyanazon bíróság másik bírója, minden más esetben ugyanazon bíróság másik, három bíróból álló tanácsa határoz. A bírót vagy tanácsot a véletlenszerű ügyelosztás szabályai szerint választják ki. A kérelemmel érintett személyek annak elbírálásában nem vehetnek részt. Az anyagokat azonnal rendelkezésre kell bocsátani. Ha bíró vagy tanács nem jelölhető ki, a 43. cikk 4. pontja alkalmazandó.

(6) Az (5) bekezdés szerinti döntést az anyagok átvételétől számított három napon belül, nem nyilvános ülésen hozzák meg, miután a feleknek és a kizárással érintett személynek lehetőséget biztosítottak álláspontjuk előterjesztésére. A bíróság vizsgálja a konkrétan megjelölt körülményeket és az azokat alátámasztó anyagokat. Pusztán a bíróság függetlenségére vagy a személyes érdek hiányára való hivatkozás nem elegendő, ha a pártatlanságot illetően objektíve indokolt kétséget keltő más körülményeket is előadtak. A végzés ellen külön fellebbezés vagy ügyési óvás nem terjeszthető elő; jogszerűségét az eljárást lezáró bírói határozat felülvizsgálatakor vizsgálják.

(7) A kérelem elbírálásáig kizárólag a bizonyítékok megőrzése vagy a résztvevők jogainak védelme miatt halaszthatatlan intézkedések tehetők. A sürgősség okait a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. Ítélet, a vád érdemében hozott döntés, egyezséget jóváhagyó végzés vagy a büntetőeljárást megszüntető határozat nem hozható.

(8) Az ugyanazon személy kizárását ugyanazon tények alapján ismételten kérő kérelmet, amelyről az (5) bekezdés szerint már döntöttek, az ügyet tárgyaló tanács vizsgálat nélkül hagyhatja, ha nem tartalmaz új releváns körülményeket vagy anyagokat. A végzésnek meg kell jelölnie a korábbi döntést, és vizsgálnia kell, vannak-e új körülmények vagy anyagok. Bíró vagy ülnök elleni bejelentés benyújtása önmagában nem képez alapot e személy kizárására.

A BOLGÁR EREDETI 04. / 39. OLDALA

(9) A 29. cikk szerinti mérlegelés szempontjából releváns, a bírói tanács tagja által ismert körülményeket a felek előtt fel kell tární, és jegyzőkönyvbe kell foglalni. A kizárási kérelmet, az álláspontokat és a döntést az ügy iratai közé kell helyezni.”

§ 3. A 43. cikk a 4. ponttal egészül ki:

„4. a bíróság nem tud a 31. cikk (5) bekezdése szerinti döntéshez bírót vagy tanácsot kijelölni; ebben az esetben a Legfelsőbb Semmítőszék azonos szintű másik bíróságot jelöl ki kizárólag a kizárási kérelem elbírálására.”

§ 4. A 47. cikk az (5)-(8) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A tárgyalás előtti eljárásban a (4) bekezdés szerinti döntést a kérelem kézhezvételétől számított három napon belül kell meghozni. Annak külön választ kell tartalmaznia a pártatlanságot illetően kétséget keltő konkrét körülményekre. Másolatát azonnal meg kell küldeni a kizárást kérő személynek és az érintett ügyésznek.

(6) A kizárási megtagadása ellen a kérelmező a másolat kézhezvételétől számított hét napon belül az illetékes elsőfokú bírósághoz fellebbezhet. Az (5) bekezdés szerinti határidőn belüli döntés elmulasztása ugyanezen bíróság előtt mindaddig támadható, amíg fennáll. A bíróság három napon belül jogerős végzéssel határoz, miután a kérelmezőnek és az érintett ügyésznek lehetőséget biztosított álláspontjuk előterjesztésére. A kizárási elrendelése esetén másik ügyészt a törvényben meghatározott eljárás szerint jelölnek ki; a bíróság konkrét ügyészt nem nevezhet meg.

(7) A kérelem vagy fellebbezés benyújtása nem függeszti fel a nyomozást. Az érdekelt személy kérelmére a bíróság elrendelheti, hogy döntéséig csak halaszthatatlan intézkedések tehetők, ha olyan konkrét információt nyújtottak be, amely kizárási okra és nehezen orvosolható sérelem veszélyére utal. Az ugyanazon tényeken alapuló, a bíróság által már megvizsgált ismételt kérelmet vizsgálat nélkül kell hagyni, kivéve, ha új releváns információt tartalmaz. Ügyész elleni bejelentés benyújtása önmagában nem képez kizárási okot.

(8) Az (5)-(7) bekezdés nem módosítja a 411e. cikk szerinti különös eljárást, illetve az európai ügyész és az európai delegált ügyészek kizárási az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti eljárását.”

§ 5. A 63. cikk a következőképpen módosul és egészül ki:

1. A (2) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdés szerinti veszélyt konkrét és aktuális körülmények alapján kell megállapítani. A vád súlya, az előírt büntetés, a korábbi elítélés vagy az ügy terhelt távollétében történő tárgyalása önmagában nem elegendő a veszély megállapításához. A letartóztatás szükségességének alátámasztása az ügyészt terheli.”

2. A cikk a (13) bekezdéssel egészül ki:

„(13) Az intézkedés elrendelésekor és minden fenntartásakor a bíróság külön indokolja a megalapozott gyanút, az (1) bekezdés szerint megállapított minden egyes veszélyt és az alkalmazható enyhébb intézkedések elégtelenségét, ideértve az elektronikus felügyelettel végrehajtott házi őrizetet. A letartóztatás folytatásakor vizsgálja annak teljes időtartamát, a megtett intézkedéseket, a késedelem okait, a személy egészségi állapotát és a szükséges kezelés elérhetőségét. Pusztán korábbi bírói határozatra való hivatkozás nem elegendő.”

A BOLGÁR EREDETI 05. / 39. OLDALA

§ 6. A 65. cikkben:

1. A (2) bekezdés a következő második és harmadik mondatral egészül ki: „A kérelem közvetlenül az illetékes elsőfokú bírósághoz is benyújtható, amely azonnal bekéri az ügy iratait. Az ügyész legkésőbb a következő napon megküldi azokat.”

2. A (6) bekezdés hatályát veszti.

§ 7. A törvénykönyv a 65a. cikkel egészül ki:

„Időszakos bírói felülvizsgálat

65a. cikk. (1) A tárgyalás előtti eljárásban a letartóztatás szükségességét az illetékes elsőfokú bíróság legkésőbb harminc nappal azután felülvizsgálja, hogy bíróság az intézkedés érdemében utoljára döntött.

(2) Az ügyész legkésőbb a határidő lejárta előtt öt nappal benyújtja az ügy iratait és indokolt kérelmét, kivéve, ha addig az intézkedést megváltoztatta vagy megszüntette. A kérelem tartalmazza a megtett intézkedéseket, a nyomozás befejezésének elmaradását indokoló konkrét okokat és a további letartóztatást igazoló körülményeket. Másolatát azonnal át kell adni a terheltnek és védőjének.

(3) Legutóbbi döntésekor az elsőfokú bíróság kitűzi a következő felülvizsgálat időpontját. Ha időközben az intézkedés érdemében másik bírói határozat született, az elsőfokú bíróság hivatalból új időpontot tűz ki. A fellebbviteli bíróság határozatának másolatát azonnal megküldi az elsőfokú bíróságnak. A (2) bekezdés szerinti kérelem elmaradása nem mentesíti a bíróságot felülvizsgálati kötelezettsége alól; az ügy iratait azonnal be kell kérni.

(4) A felülvizsgálat nyilvános tárgyaláson, az ügyész, a terhelt és a védő részvételével, a 65. cikk (3)-(5) és (7)-(10) bekezdésének eljárása szerint történik. A bíróság az intézkedést fenntartja, megváltoztatja vagy megszünteti. Ha a fenntartás alapjainak megállapításához nem áll rendelkezésre elegendő információ, megszünteti vagy enyhébb intézkedéssel váltja fel. Az ügy iratainak be nem nyújtása nem indokolhatja a felülvizsgálat elhalasztását.

(5) Ha ugyanebben az időszakban a 65. cikk szerinti kérelmet bírálnak el, a felülvizsgálátokat együttesen kell lefolytatni, a 65. cikk határidőinek meghosszabbítása nélkül. A benyújtott kérelem vagy ügyési óvás nem hosszabbítja meg a 63. cikk (4) bekezdésének határidőit.

(6) Az (1)-(5) bekezdés megfelelően alkalmazandó a házi őrizetre és a megállapított pénzbeli biztosíték le nem tétele miatt bekövetkező letartóztatásra.”

§ 8. A 97. cikk (1) bekezdésében a „terhelti minőségben” szöveg után a „valamint a 15a. cikk szerinti esetekben” szöveg kerül beillesztésre.

§ 9. A 105. cikk a (3)-(5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A kínzás, embertelen vagy megalázó bánásmód, jogellenes erőszak vagy fenyegetés útján szerzett vallomások és más bizonyítási eszközök, valamint az ilyen magatartás közvetlen eredményeként szerzett bizonyítási eszközök nem használhatók fel. E tilalom nem akadályozza felhasználásukat magáért a jogellenes magatartásért való felelősség megállapítására.

(4) A 15a., 55. vagy 94. cikk eseteiben a hallgatáshoz való jog vagy az ügyvédi segítséghez való jog megsértésével szerzett vallomások nem használhatók fel

A BOLGÁR EREDETI 06. / 39. OLDALA

a személy ellen. E tilalom nem kerülhető meg okirat felolvasásával vagy a vallomást felvevő személy kihallgatásával.

(5) A vallomás utólagos megerősítése nem orvosolja a jogsértést. A védelem jogainak tényleges biztosítása után, önállóan tett új vallomásokat külön kell értékelni, önkéntességük és a korábbi jogsértés hatásai megszűnésének ellenőrzése után. A (3) bekezdés tilalma a megerősítéstől függetlenül alkalmazandó.”

§ 10. A 107. cikk a (6)-(8) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az ügyész és a nyomozó hatóságok megvizsgálják az ügy információival alátámasztott eseményváltozatokat, ideértve a felelősséget kizáró vagy csökkentő változatokat. Az előzetes vizsgálatok és a nyomozás során szerzett, a 102. cikk szerinti körülmények vagy valamely bizonyítékforrás megbízhatósága szempontjából releváns anyagokat leltárba kell venni és meg kell őrizni attól függetlenül, hogy a vád kíván-e rájuk támaszkodni. A tárgyalás előtti eljárás megindítása előtt összegyűjtött releváns anyagokat az ügy iratai közé kell helyezni.

(7) A (6) bekezdés szerinti leltár egyedi számot, eredetet, beérkezési dátumot, rövid leírást, tárolási helyet, valamint az engedélyezett vagy korlátozott hozzáférés adatait tartalmazza. Új anyag beérkezésekor a leltárt aktualizálni kell. A megőrzést és a hozzáférést az információvédelem és a különleges megfigyelési eszközök alkalmazásának törvényi szabályai szerint biztosítják.

(8) A bizonyíték beszerzésének vagy megvizsgálásának megtagadásakor a bíróság megjelöli a kérelemmel bizonyítani kívánt körülményt és az elutasítás konkrét okait. Az elutasítás nem alapulhat kizárólag a még be nem szerzett bizonyíték hitelt érdemlőségének előzetes értékelésén. Pusztán az eljárási gazdaságosságra vagy korábbi döntésre hivatkozás nem elegendő, ha új releváns érveket vagy körülményeket jelöltek meg. A kérelmet, az ellene tett kifogásokat és a végzést jegyzőkönyvbe kell foglalni.”

§ 11. A törvénykönyv a 107a. cikkel egészül ki:

„Döntés a felhasználhatóságról

107a. cikk. (1) Ha a felhasználhatósággal szemben konkrét kifogást emelnek, a bíróság a felek meghallgatása és a szükséges bizonyítékok beszerzése után indokolt végzéssel határoz, mielőtt a vitatott bizonyítási eszközt az ügy eldöntésekor felhasználná. A bíróság hivatalból határoz, ha a 105. cikk szerinti okot észlel.

(2) A végzés megjelöli a megállapított jogsértést, az érintett jogot és a felhasználhatóságra gyakorolt következményeket. A felhasználható bizonyítási eszköz hitelt érdemlőségével kapcsolatos kétségeket a bizonyítékok összességének értékelésekor kell mérlegelni, és azok nem helyettesítik a 105. cikk szerinti vizsgálatot.

(3) A végzés ellen külön fellebbezés vagy ügyészi óvás nem terjeszthető elő; helyességét az eljárást lezáró bírói határozat elleni fellebbezéskor vizsgálják. Új körülmények esetén a bíróság a felek meghallgatása után megváltoztathatja. A kizárt anyagok a felülvizsgálat céljára az ügy iratai között maradnak, kizárásuk okának és azon céloknak a kifejezett megjelölésével, amelyekre nem használhatók fel.”

A BOLGÁR EREDETI 07. / 39. OLDALA

§ 12. A törvénykönyv a 110a. cikkel egészül ki:

„Nyomon követhetőség és sértetlenség

110a. cikk. (1) Minden lefoglalt, önként átadott vagy eljárási intézkedés során szerzett tárgyról, mintáról, adathordozóról vagy számítógépes adatállományról naplót kell vezetni, amely tartalmazza az azonosítót, a dátumot, az időpontot, az átadó és átvevő személyt, az átadás célját, a csomagolás állapotát és a végrehajtott intézkedést. A naplót az ügy iratai közé kell helyezni.

(2) A felnyitást, mintavételt, vizsgálatot, másolást, megváltoztatást, megsemmisítést vagy visszaadást rögzíteni kell. A digitális másolást az alkalmazott eszközök, a másolat terjedelme, valamint az azonosság ellenőrzőösszeggel vagy más tudományosan megalapozott módszerrel történő ellenőrzésének rögzítésével kell dokumentálni. Az eredetit a törvény szerint kell megőrizni; a szükséges változtatásokat le kell írni.

(3) A tárgyat felhasználó vagy visszafordíthatatlanul megváltoztató vizsgálat előtt a hatóság értesíti a terheltet és védőjét, ha ismertek, és lehetőséget biztosít kérdések feltevésére, valamint lehetőség szerint kontrollminta megőrzésének kérésére. A bizonyíték elvesztésének közvetlen veszélye esetén az intézkedést azonnal végre kell hajtani, az okok dokumentálásával és a személyek utólagos értesítésével.

(4) A napló hiányosságát a többi bizonyítékra tekintettel kell vizsgálni. Ha a hitelesség vagy sértetlenség megbízhatóan nem állapítható meg, az érintett adatok a vádat nem támaszthatják alá. A bizonyítási eszközök felhasználhatóságát a 105. és 107a. cikk alapján, bizonyító jelentőségüket a bizonyítékok összességének értékelésekor kell megítélni.”

§ 13. A 111. cikk a következőképpen módosul és egészül ki:

1. A (2) bekezdésben „azon jogosult személyeknek, akiktől elvették” szöveg helyébe a „jogosult személyeknek az e cikk szerinti eljárásban” szöveg lép.

2. A (3) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az ügyész a visszaadás iránti kérelemről három napon belül indokolt határozattal dönt. Másolatát azonnal megküldi a visszaadást kérő személynek, annak, akitől a tárgyat lefoglalták, és más ismert személyeknek, akik a tárgyhoz fűződő jogukról konkrét információt nyújtottak be. E személyek a másolat kézhezvételétől számított hét napon belül az illetékes elsőfokú bírósághoz fellebbezhetnek. A háromnapos határidőn belüli döntés elmulasztása közvetlenül ugyanezen bíróság előtt mindaddig támadható, amíg fennáll. A bíróság bekéri a releváns anyagokat, és lehetőséget biztosít az ügyésznek és az egymással versengő igényt érvényesítő személyeknek álláspontjuk előterjesztésére. Egyesbíró a fellebbezés kézhezvételétől számított hét napon belül nem nyilvános ülésen jogerős végzést hoz. Szükség esetén meghallgatja az érintett személyeket. A fellebbezésnek helyt adva a bíróság elrendeli a tárgy visszaadását vagy további őrzését, ha az (1) és (2) bekezdés vagy a 113. cikk szerinti okok fennállnak.”

3. A cikk a (6)-(10) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A (3) bekezdés szerinti jogok attól függetlenül gyakorolhatók, hogy a személy az ügyben más eljárási jogállással rendelkezik-e. Kérelmüktől számított három napon belül a személyek hozzáférést kapnak a tárgyhoz fűződő jogaik védelméhez szükséges anyagokhoz, a 227a. cikk (3)-(7) és (9) bekezdésének megfelelő alkalmazásával. Hozzáférés kérése esetén a fellebbezési határidő számítására a 213. cikk (11) bekezdése megfelelően alkalmazandó.

A BOLGÁR EREDETI 08. / 39. OLDALA

(7) A tárgy visszaadását elrendelő határozat nem hajtható végre a (3) bekezdés szerinti személyek fellebbezési határidejének lejárta, illetve benyújtott fellebbezés esetén a bíróság döntése előtt. Ha a késedelem jelentős sérelem veszélyével jár, a bíróság érdekelt személy kérelmére azonnali végrehajtást engedélyezhet, miután a többi ismert személynek lehetőséget biztosított álláspontja előterjesztésére. Konkrét információval alátámasztott jogvita kizárja a tárgy átadását a vitázó felek egyikének; a 113. cikk alkalmazandó. A tárgy átadása vagy visszaadása nem dönti el a tulajdonjogra vagy más dologi jogra vonatkozó vitát ítélt dolog hatályával.

(8) A visszaadásról hozott minden döntés értékeli az aktuális bizonyítási szükségességet, a visszatartás teljes időtartamát, a jogosult személyekre gyakorolt következményeket és a cél másolattal, mintával vagy más kevésbé terhes eszközzel való elérésének lehetőségét. Az ügyész e felülvizsgálatot legalább háromhavonta hivatalból elvégzi, és az okok megszűnése esetén a 113. cikknek megfelelően elrendeli a visszaadást. Pusztán arra hivatkozni, hogy a büntetőeljárás nem fejeződött be, nem elegendő.

(9) A bírósági eljárásban a visszaadás iránti kérelmet közvetlenül az ügyben eljáró bírósághoz kell benyújtani, harmadik személy is benyújthatja. A bíróság hét napon belül határoz, miután az ügyésznek, az érintett jogú feleknek és a (3) bekezdés szerinti személyeknek lehetőséget biztosított álláspontjuk előterjesztésére. A végzés a Huszonkettedik Fejezet eljárása szerint fellebbezéssel és ügyési óvással támadható. A (6)-(8) bekezdés megfelelően alkalmazandó.

(10) A (3) és (6)-(9) bekezdés nem váltja fel a 72-73a. cikk szerinti intézkedések különös eljárását, sem a (4) és (5) bekezdés szabályait. A tárgy tárgyi bizonyítékként történő visszatartása nem helyettesítheti a szükséges biztosítási intézkedést, ha bizonyítási szükségesség már nincs, és kizárólag jövőbeli elkobzás vagy követelés biztosítása a cél.”

§ 14. A 152. cikk a (4)-(6) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A szakvélemény megjelöli az alkalmazott módszert, annak tudományos alapját, alkalmazásának feltételeit és korlátait, a felhasznált összehasonlító anyagot, a megállapított bizonytalanságot vagy hibalehetőséget, amennyiben meghatározható, és minden lényeges következtetés alapját.

(5) A vizsgálati jegyzőkönyveket és a szakvélemény ellenőrzéséhez szükséges rendelkezésre álló elsődleges adatokat mellékelni kell. Ha terjedelmük vagy az információvédelem megakadályozza csatolásukat, meg kell jelölni helyüket és a hozzáférés eljárását. A tárgyalás előtti eljárásban a hozzáférésre a 227a. cikk alkalmazandó; a bírósági eljárásban a bíróság dönt.

(6) A szakértő feltárja a pártatlanságát befolyásoló körülményeket. A kategorikus válasz tudományos alapjának hiányát kifejezetten meg kell jelölni; az nem helyettesíthető megállapított tényként bemutatott feltételezéssel.”

§ 15. A 153. cikk jelenlegi szövegének jelölése (1) bekezdésre változik, és a cikk a (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A kiegészítő vagy megismételt szakértői vizsgálat elrendelésének megtagadása külön választ tartalmaz a megjelölt lényeges hiányosságokra, ellentmondásokra és módszertani kifogásokra.”

§ 16. A 196. cikk a (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az (1) bekezdés 4. és 5. pontja szerinti intézkedéseket indokolt határozattal kell meghozni, a konkrét ténybeli és jogi okok, az addig megtett intézkedések és a nyomozás folytatásához szükséges szervezési intézkedések megjelölésével. A határozatot

A BOLGÁR EREDETI 09. / 39. OLDALA

az ügy iratai közé kell helyezni, és közölni kell az érintett nyomozó hatósággal. Az új nyomozó hatóságot a törvényben meghatározott eljárás szerint jelölik ki. Jogellenességre vonatkozó jóhiszemű kifogás, jogsértés bejelentése vagy utasítással való egyet nem értés önmagában nem képez alapot a kizárásra vagy a nyomozás átvételére.”

§ 17. A 197. cikk helyébe a következő rendelkezés lép:

„197. cikk. (1) Az ügyész nyomozó hatósághoz intézett írásbeli utasításai kötelezőek.

(2) A nyomozó hatóság az utasítással szemben, annak törvényellenessége miatt, indokolt írásbeli kifogást terjeszthet a felsőbb szintű ügyészség ügyésze elé. A kifogást és az arról hozott döntést az ügy iratai közé kell helyezni. A kifogásról három napon belül olyan ügyész dönt, aki a vitatott utasítást nem adta. A kifogás nem függeszti fel a végrehajtást, kivéve, ha az illetékes ügyész másként rendelkezik. Bűncselekményt megvalósító cselekmény végrehajtására irányuló utasítás nem teljesíthető, és azonnal jelenteni kell az illetékes hatóságnak.

(3) A (2) bekezdés nem vezet be nemzeti hierarchikus ellenőrzést az európai ügyész és az európai delegált ügyészek felett. A Harmincegyedik „a” Fejezet ügyeiben a nyomozó ügyész utasítása elleni kifogást a 411r. cikk szerinti felügyeletet gyakorló ügyész bírálja el. Ha az utasítást a felügyelő ügyész adta, az újragondolására irányuló indokolt kérelmet e személy három napon belül megvizsgálja. Ez nem korlátozza a 411e. cikk szerinti kizárást vagy a törvényben biztosított bírói felülvizsgálatot.”

§ 18. A 198. cikk a (3)-(5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az anyagok terhelt és védő részére e törvénykönyv szerinti védelemhez való jog gyakorlására történő átadása nem minősül az (1) bekezdés szerinti nyilvánosságra hozatalnak, és nem köthető az ott előírt külön engedélyhez.

(4) Az (1) bekezdés szerinti engedély írásbeli és indokolt. Megjelöli a jogszerű célt, a nyilvánosságra hozatal konkrét szükségességét, az adatok körét és a magánélet, az ártatlanság vétele, a tanúk és más érintettek védelmére szolgáló intézkedéseket. A megjelölt célhoz szükségtelen adatok nyilvánosságra hozatala vagy a személy bűnösként való bemutatása jogerős elítélés előtt nem megengedett. Ez az (1) bekezdés korlátai között nem akadályozza a szükséges tárgyszerű tájékoztatást az eljárás előrehaladásáról, a személyek felkutatásáról vagy közvetlen veszély megelőzéséről.

(5) Ha a tárgyalás előtti eljárás valamely hatósága vagy annak nevében eljáró személy a (4) bekezdést megsértve információt hozott nyilvánosságra, az érintett az illetékes elsőfokú bírósághoz fordulhat a folyamatban lévő jogsértés megállapítása és megszüntetése érdekében. A bíróság hét napon belül jogerős végzéssel határoz, miután a személynek és a hatóságnak lehetőséget biztosított álláspontja előterjesztésére. A kérelemnek helyt adva elrendelheti a jogellenesen közzétett információ eltávolítását a hatóság hivatalos csatornáiról vagy a személy eljárási jogállását tisztázó tájékoztatás azonos módon történő közzétételét. A döntés nem határozza meg a bűnösséget, és nem korlátozza a kártérítéshez való jogot vagy a média szabadságát az eljárás törvény szerinti ismertetésére.”

A BOLGÁR EREDETI 10. / 39. OLDALA

§ 19. A 199. cikk a (3)-(5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A tárgyalás előtti eljárás megindítását megtagadó, a büntetőeljárást megszüntető vagy felfüggesztő, illetve a felfüggesztett eljárás folytatását megtagadó határozatok az alábbiakat is tartalmazzák:

1. a vizsgált tények konkrét leírását és az alkalmazott jogalap pontos megjelölését;
2. a releváns anyagok és bizonyítékok elemzését, ideértve a köztük fennálló lényeges ellentmondásokat;
3. választ az érintett jogú személyek lényeges érveire és kérelmeire, valamint annak magyarázatát, hogy az általuk megjelölt releváns intézkedések miért maradtak el;
4. annak indokait, hogy a rendelkezésre álló információ vagy bizonyíték miért támasztja alá az adott következtetést, megkülönböztetve az eljárás megindításának, a terheltté nyilvánításnak és a bíróság elé állításnak a követelményeit;
5. a határozat elleni fellebbezés eljárását, határidejét és a jogosult személyeket, valamint az anyagokhoz való hozzáférés eljárását.

(4) A belső meggyőződésre, az előzetes vizsgálat következtetésére, szakvéleményre vagy korábbi határozatra való általános hivatkozás nem helyettesíti a (3) bekezdés szerinti indokolást. Ha a következtetés szerint jelentéktelenség miatt nincs bűncselekmény, a Büntető törvénykönyv 9. cikke (2) bekezdésének alkalmazását igazoló konkrét körülményeket a kisebb súlyú eset követelményeitől elkülönítve kell vizsgálni. Ha a következtetés szerint az ügy nem bizonyított, meg kell jelölni a tisztázatlanul maradt lényeges körülményeket és a tisztázásuk érdekében megtett, észszerűen szükséges intézkedéseket.

(5) A (2)-(4) bekezdés követelményei arra a határozatra is alkalmazandók, amely elnevezésétől függetlenül a bűncselekmény bejelentésével kapcsolatos előzetes vizsgálatot tárgyalás előtti eljárás megindítása nélkül véglegesen lezárja. Az illetékes hatósághoz történő áttétel önmagában nem ilyen határozat; arról a bejelentőt a fogadó hatóság megjelölésével értesíteni kell.”

§ 20. A 200. cikk jelenlegi szövegének jelölése (1) bekezdésre változik, és a cikk a (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A fellebbezést nem bírálhatja el olyan ügyész, aki a megtámadott határozatot kiadta, előkészítésében részt vett, vagy olyan írásbeli utasítást adott, amelynek végrehajtását támadják. A fellebbezést a törvényben meghatározott eljárás szerint az illetékes ügyészség másik ügyészére kell kiosztani. Ugyanazon eljárás más eljárási intézkedésében való részvétel önmagában nem eredményez kizárást; a 47. cikk szerinti okok alkalmazandók.”

§ 21. A 202. cikk (2) bekezdésének vége a „kivéve a 213. cikk (9) bekezdése szerinti eseteket” szöveggel egészül ki.

§ 22. A 207. cikk az (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az (1) bekezdés feltételeinek fennállásakor az eljárás megindítása nem halasztható el az igazságszolgáltatási törvény szerinti előzetes vizsgálat vagy közigazgatási, fegyelmi vagy más eljárás befejezéséig. Ezen eljárások nem helyettesítik a nyomozási cselekményeket. Kizárólag polgári jogi viszonyok fennállása miatti megtagadás nem megengedett, ha a bejelentett tények bűncselekményre is utalnak.”

§ 23. A 211. cikk a (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az (1) bekezdés szerinti értékelés nem követelheti meg a terheltté nyilvánításhoz vagy az elítéléshez szükséges bizonyítottsági fokot. A releváns információ konkrétan megjelölt és elérhető

A BOLGÁR EREDETI 11. / 39. OLDALA

forrása vizsgálatának elmulasztása önmagában nem igazolhatja az elegendő információ hiányára vonatkozó következtetést. A bizonyíték elvesztésének közvetlen veszélye esetén a 212. cikk (2) bekezdése alkalmazandó.”

§ 24. A törvénykönyv a 212a. cikkel egészül ki:

„A bűncselekmény-bejelentés nyilvántartása és elbírálási határideje

212a. cikk. (1) A bűncselekmény-bejelentést az ügyészség, a Belügyminisztérium valamely szerve vagy a tárgyalás előtti eljárás más hatósága az első kézhezvételtől azonnal nyilvántartásba veszi. Ha a bejelentés az ügyészségen kívül érkezik, a rendelkezésre álló anyagokkal együtt azonnal, de legkésőbb a kézhezvételtől számított három napon belül meg kell küldeni az illetékes ügyésznek; a 212. cikk (2) bekezdése szerint megindított eljárás esetén a 212. cikk (3) bekezdésének értesítési szabálya alkalmazandó. Az első kézhezvételi dátum minden áttételkor fennmarad. Ha értesítési címet adtak meg, a bejelentőt három napon belül értesíteni kell a nyilvántartásba vétel dátumáról és számáról, valamint az ügyészségről, amelynek a bejelentést megküldték. Az ügyészségi nyilvántartásba vételkor a bejelentőt az ügyészségi ügyiratszámáról és az illetékes ügyészségről is értesíteni kell.

(2) Az ügyész a 207. és 213. cikk alapján a bejelentés (1) bekezdés szerinti hatóság általi első kézhezvételtől számított egy hónapon belül határoz. Ha az igazságszolgáltatási törvény 145. cikke (1) bekezdésének 2. vagy 3. pontja szerinti előzetes vizsgálat szükséges, annak 145. cikke (2) bekezdése szerinti határidők alkalmazandók, de legkésőbb az első kézhezvételtől számított négy hónapon belül dönteni kell. Az előzetes vizsgálat elrendeléséről, meghosszabbításáról és a végső határidőről értesíteni kell a bejelentőt és az ismert sértettet vagy sérelmet szenvedett jogi személyt. E határidők nem mentesítik a hatóságokat a 207. cikk (1) bekezdésének feltételei esetén történő azonnali eljárásindítás kötelezettsége alól.

(3) Az áttétel, egyesítés, elkülönítés, újraszámozás vagy ugyanazon tényekkel kapcsolatban további előzetes vizsgálat elrendelése nem indítja újra a határidőt. Új, önálló tényekre a határidőt külön kell számítani, az eredeti bejelentés elbírálásának elhalasztása nélkül.

(4) A határidő elmulasztása nem eredményez automatikus megtagadást vagy a tárgyalás előtti eljárás automatikus megindítását. Nem mentesíti az ügyészt döntési kötelezettsége alól, és a 213b. cikk szerint bírói felülvizsgálat tárgya.

(5) E cikk alkalmazása nem érinti a 212. cikk (2) bekezdését, sem az Európai Ügyészségre és a legfőbb ügyész vagy helyettese által elkövetett bűncselekmények nyomozására vonatkozó különös szabályokat.”

§ 25. A 213. cikk a következőképpen módosul és egészül ki:

1. A (4) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A közzéadásra üldözendő bűncselekmény miatti tárgyalás előtti eljárás megindítását megtagadó, helybenhagyott határozat ellen az (1) bekezdés szerinti személyek a másolat kézhezvételétől számított tizennégy napon belül az illetékes elsőfokú bírósághoz fellebbezhetnek. A felülvizsgálat annak a következtetésnek a helyességére is kiterjed, hogy a bejelentett tények nem valósítanak meg bűncselekményt, vagy a sértett magánvádas panasza alapján üldözendők. Az (1) bekezdés szerinti személyek a (11) bekezdés eljárásában jogosultak az előzetes vizsgálat anyagaihoz hozzáférni. A bírósági fellebbezés joga nem függ az ügyész által alkalmazott jogi minősítéstől.”

A BOLGÁR EREDETI 12. / 39. OLDALA

2. Az (5) bekezdés a következő második és harmadik mondatral egészül ki: „A bíróság a 199. cikk (3)-(5) bekezdésének betartását, valamint a 207. és 211. cikk helyes alkalmazását is vizsgálja. Szükség esetén az ügyész és a fellebbező idézése után nyilvános tárgyalást tarthat.”

3. A (6) bekezdés a következő második és harmadik mondatral egészül ki: „A bíróság megjelöli az előzetes vizsgálat lényeges hiányosságait, és a szükséges intézkedésekre tekintettel új döntési határidőt állapít meg, amely három hónapnál hosszabb nem lehet. A bíróság nem jelöli meg a terhelte nyilvánítandó személyt, és nem dönt előzetesen a bűnösségről.”

4. A cikk a (9)-(13) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Az (1) bekezdés szerinti fellebbezést olyan ügyész bírálja el, aki a megtámadott határozat kiadásában nem vett részt, és a vitatott következtetést előre meghatározó utasítást nem adott. Az ügyiratot a fellebbezés kézhezvételétől számított három napon belül meg kell küldeni; a felsőbb szintű ügyészség ügyésze az átvételtől számított tizennégy napon belül határoz. További anyagok objektíve szükséges bekérése esetén a határidő egyszer, indokolt határozattal, legfeljebb tizennégy nappal meghosszabbítható; a határozatot közölni kell a fellebbezővel.

(10) A (9) bekezdés határidejének döntés nélküli lejárta után az (1) bekezdés szerinti személyek az eredeti megtagadást közvetlenül a (4) bekezdés szerinti bíróság előtt támadhatják. Ha a fellebbezést a megtagadást kiadó ügyészen keresztül nyújtották be, és az ügyiratot a (9) bekezdés háromnapos határidején belül nem küldték meg, a bírósági fellebbezés céljára a (9) bekezdés tizennégy napos határideje a megküldési határidő lejárta után számítható; a későbbi áttétel nem indítja újra. A bíróság az ügyiratot azonnal bekéri. A bírósági eljárás megindítása után kiadott, a megtagadást helybenhagyó határozatot új fellebbezés szükségessége nélkül a bírósági ügy iratai közé kell helyezni. Ha a felsőbb szintű ügyészség ügyésze a megtagadást a megtámadott körben teljes egészében hatályon kívül helyezi, a bíróság megszünteti a fellebbezési eljárást. Részleges hatályon kívül helyezés esetén a bírósági eljárás a meg nem semmisített megtámadott részben folytatódik.

(11) A hozzáférés magában foglalja az anyagok leltárát, megtekintésüket és másolatok beszerzését, és azt a kérelemről számított három napon belül biztosítani kell. Konkrét védett adatokra részleges hozzáférés vagy kitakarás alkalmazható, a hatékony jogorvoslat akadályozása nélkül. A teljes vagy részleges megtagadás írásbeli és indokolt, és az értesítéstől számított hét napon belül a (4) bekezdés szerinti bíróság előtt támadható. Az írásbeli döntés nélküli hozzáférés-elmaradás a háromnapos határidő lejárta után mindaddig támadható, amíg a mulasztás fennáll. A teljes anyagot a bíróság személyesen vizsgálja meg, és egyesbíró nem nyilvános ülésen, hét napon belül jogerős végzéssel határoz; a jogorvoslatnak helyt adva meghatározza a hozzáférés terjedelmét és biztosításának legfeljebb háromnapos határidejét. Ha a hozzáférési kérelmet a (4) bekezdés fellebbezési határidejének lejárta előtt nyújtják be, e határidő nem járhat le korábban, mint a tényleges hozzáférést követő hét nap, illetve ha az írásbeli megtagadást nem támadják, annak közlését követő hét nap. Ebben az esetben, ha az írásbeli megtagadást időben megtámadják vagy a hozzáférés elmulasztása ellen jogorvoslattal élnek, a (4) bekezdés határideje nem járhat le korábban, mint a jogerős bírói végzés közlését követő hét nap; ha a végzés hozzáférést rendel el, e hét nap a bíróság által elrendelt terjedelemben történő tényleges hozzáférés napjától számítható, ha ez későbbi. Ugyanazon anyagokra vonatkozó ismételt hozzáférési kérelem nem módosítja a (4) bekezdés fellebbezési határidejét. Az elektronikus másolatokat ingyenesen kell biztosítani.

A BOLGÁR EREDETI 13. / 39. OLDALA

(12) A 199. cikk (5) bekezdése szerinti határozatot ugyanúgy kell felülvizsgálni, mint a megtagadást. A bírósági fellebbezésről szóló tájékoztatás hiánya vagy hibás tájékoztatás nem foszthatja meg a személyt fellebbezési jogától; a határidő a helyes eljárás szabályszerű közlésekor kezdődik.

(13) A (9) és (10) bekezdés nem alkalmazandó az európai ügyész és az európai delegált ügyészek határozataira. A 2136. cikk és a Harmincegyedik „a” Fejezet különös szabályai változatlanul fennmaradnak.”

§ 26. A törvénykönyv a 213B. és 213r. cikkel egészül ki:

„Bírói védelem a döntés elmulasztása esetén

213B. cikk. (1) A 212a. cikk (2) bekezdésének határideje után a bejelentő, a sértett vagy örökösei és a sérelmet szenvedett jogi személy kérheti az illetékes elsőfokú bíróságtól döntési határidő kitűzését. A kérelmet közvetlenül a bírósághoz kell benyújtani, és az nem köthető előzetes fellebbezéshez a felsőbb szintű ügyészségnél.

(2) Az ügyész és a bejelentést elsőként fogadó hatóság a megkereséstől számított három napon belül átadja a rendelkezésre álló anyagokat és álláspontját. Ha az ügyiratot nem küldték meg ügyésznek, a bíróság elrendeli az azonnali megküldést. Egyesbíró a kérelemtől számított tizennégy napon belül nem nyilvános ülésen határoz; az ügyirat rendelkezésre bocsátásának elmulasztása nem akadályozza a döntést az elérhető információ alapján. Megalapozott kérelem esetén a bíróság legfeljebb egyhónapos döntési határidőt tűz ki. Nem rendelhet el megtagadást, eljárásindítást vagy konkrét személy terheltté nyilvánítását.

(3) A végzés jogerős. Másolatát meg kell küldeni az illetékes ügyészség igazgatási vezetőjének, aki az ügyész függetlenségének és a véletlenszerű ügyelosztásnak a tiszteletben tartásával biztosítja a teljesítést.

(4) A kitűzött határidő elmulasztásakor a bíróság a személy kérelmére magyarázatot kér, legfeljebb tizennégy napos új határidőt tűz ki, és az anyagokat hatáskörükön belüli vizsgálatra megküldi az illetékes igazgatási vezetőnek és a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács mellett működő Felügyelőségnek. Ez nem dönt előzetesen a fegyelmi vagy büntetőjogi felelősségről.

(5) Ha a bejelentett tényekből a tárgyi hatáskör vagy területi illetékesség nem állapítható meg, az ügyiratot kezelő ügyészség székhelye szerinti járásbíróság jár el; ha a bejelentést nem küldték meg az ügyészségnek, a fogadó hatóság székhelye szerinti járásbíróság illetékes. Ha a bíróság megállapítja, hogy másik bíróság illetékes, hivatalból átteszi a kérelmet az illetékes bírósághoz; a bejelentő a határidőt megtartónak tekintendő.

(6) Ezen eljárás a 2. cikk (1) bekezdésére és az (EU) 2017/1939 rendelet 42. cikke (1) bekezdése szerinti nemzeti bírósági hatáskörökre tekintettel alkalmazandó; az Európai Ügyészség felett nem jön létre nemzeti hierarchikus ellenőrzés.

A bírói utasítások teljesítése

213r. cikk. (1) Miután a bíróság a megtagadást hatályon kívül helyezte, az ügyész az új határozathoz nyilatkozatot csatol minden kötelező utasítás teljesítéséről és a kiegészítő előzetes vizsgálat eredményéről. Az utasítás teljesítésének lehetetlenségét konkrét tényekkel és megtett intézkedésekkel kell alátámasztani.

A BOLGÁR EREDETI 14. / 39. OLDALA

(2) Az ismételt megtagadás a másolat kézhezvételétől számított tizennégy napon belül közvetlenül a 213. cikk (4) bekezdése szerinti bíróság előtt támadható, a 213. cikk (11) és (12) bekezdésének megfelelő alkalmazásával. A felsőbb szintű ügyészség további, a megtagadást helybenhagyó határozata nem szükséges.

(3) A hatályon kívül helyezett következtetés megismétlése a kötelező utasítások teljesítése és a teljesítés objektív lehetetlenségének megállapítása nélkül alapot képez a hatályon kívül helyezésre. Az ezen alapuló hatályon kívül helyező végzés jogerőre emelkedése után a bíróság másolatot küld az igazgatási vezetőnek az ügy másik ügyészre történő véletlenszerű kiosztása érdekében, valamint a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács mellett működő Felügyelőségnek hatáskörén belüli vizsgálatra. Az új ügyész a bíróság utasításainak betartásával, függetlenül dönt.

(4) A (3) bekezdés szerinti, a végzés jogerőre emelkedése utáni másik ügyészre kiosztás indokolt, az ügyiratba helyezett határozattal történik. Nem minősül fegyelmi büntetésnek, és nem dönt előzetesen az eljárás megindításának alapjairól vagy konkrét személy bűnösségéről.

(5) A (3) és (4) bekezdés másik ügyészre kiosztási szabályai nem alkalmazandók az európai ügyészre és az európai delegált ügyészekre, sem a legfőbb ügyész vagy helyettese bűncselekményeit nyomozó ügyészre. Ezen esetekben a bíróság megállapításait az alkalmazandó különös eljárás szerint illetékes szervnek küldi meg, a hatáskör vagy az ügyész kijelölési eljárásának módosítása nélkül.”

§ 27. A 219. cikk (3) bekezdésének 4. pontjában a „ha ez nem akadályozza a nyomozást” szöveg helyébe a „azzal, hogy a hozzáférés korlátozása kizárólag a 227a. cikk szerinti eljárásban engedhető meg” szöveg lép.

§ 28. A törvénykönyv a 227a. cikkel egészül ki:

„Hozzáférés az anyagokhoz és bírói felülvizsgálat

227a. cikk. (1) A terhelte nyilvánítástól a terhelt és védője jogosult a 107. cikk (6) és (7) bekezdése szerinti anyagokhoz és leltárhoz hozzáférni, ideértve azokat az anyagokat is, amelyekre a vád nem kíván támaszkodni. A hozzáférést azonnal, vagy ha megszervezése időt igényel, a kérelemtől számított három napon belül kell biztosítani. Az újonnan beérkezett anyagokat ugyanezen eljárásban kell hozzáférhetővé tenni.

(2) A felelősséget kizárni vagy csökkenteni képes anyagokat és a letartóztatás vagy más eljárási kényszerintézkedés megtámadásához nélkülözhetetlen anyagokat haladéktalanul, kérelem nélkül és minden esetben az érintett intézkedésről való döntés előtt kell rendelkezésre bocsátani. A 123. cikk szerint védett személyazonosság megőrzésével, a hatékony védelemhez szükséges információ korlátozása nélkül kell átadni őket. Az elektronikus másolatokat ingyenesen kell biztosítani.

(3) Az ügyész indokolt határozattal ideiglenesen korlátozhatja valamely anyag konkrét részéhez való hozzáférést, ha az más személy életét vagy alapvető jogait súlyosan veszélyezteti, vagy ha szigorúan szükséges a nyomozást vagy a nemzetbiztonságot fenyegető konkrét és jelentős veszély megelőzéséhez. A korlátozásnak összeegyeztethetőnek kell lennie az eljárás tisztességességével, és nem alapulhat kizárólag általános hivatkozáson a nyomozási titokra vagy a minősítésre. A (2) bekezdés anyagai esetén nem megengedett. A korlátozás lényegét a védelemmel úgy kell közölni, hogy az a védett információ feltárása nélkül megtámadható legyen.

(4) Az ügyész a határozatot és a teljes anyagot huszonnégy órán belül benyújtja az illetékes elsőfokú bírósághoz. Egyesbíró az anyagok átvételétől számított

A BOLGÁR EREDETI 15. / 39. OLDALA

három napon belül határoz, miután a védelemnek lehetőséget biztosított írásbeli álláspontja előterjesztésére. Személyesen megvizsgálja a teljes anyagot, és mérlegeli a részleges hozzáférés, a védett adatok kitakarása vagy kivonat biztosításának lehetőségét. Szükség esetén zárt tárgyalást tart. Ha az anyagokat az első mondat határidején belül nem nyújtják be, a korlátozás megszűnik. Bírói megerősítés nélkül a döntési határidő lejártával, de legkésőbb az elrendeléstől számított négy nap elteltével megszűnik.

(5) A bíróság meghatározza a korlátozás terjedelmét és legfeljebb harmincnapos időtartamát. Meghosszabbítás ugyanazon eljárásban, aktuális körülmények alapján engedhető meg. Az okok megszűnésekor az ügyész azonnal biztosítja a hozzáférést. A korlátozás a nyomozási anyagok bemutatása után nem folytatható, kivéve azokat a védett személyes adatokat, amelyek titokban tartása nem akadályozza a vád hatékony megtámadását.

(6) Az (1) bekezdés határidején belüli hozzáférés megtagadása vagy elmulasztása esetén a terhelt vagy védője közvetlenül az illetékes elsőfokú bírósághoz fordulhat. Az ügyész a kért anyagokat a következő napig megküldi. A bíróság három napon belül határoz, és megalapozott kérelem esetén legfeljebb huszonnégy órás teljesítési határidőt tűz ki.

(7) A (4)-(6) bekezdés végzései jogerősek és azonnal végrehajthatók. Nem akadályozzák az új felülvizsgálatot a körülmények változása esetén, sem a vádról döntő bíróság felülvizsgálatát.

(8) A bírósági eljárásban a hozzáférést a bíróság biztosítja. A vád nem támasztható alá olyan anyaggal, amelynek megtekintésére és vitatására a védelemnek nem volt elegendő lehetősége. Késedelmes átadás esetén biztosítani kell a szükséges felkészülési időt.

(9) A minősített információhoz való hozzáférést annak törvényi védelmi szabályai határozzák meg, a bíróság teljes anyag megvizsgálására irányuló hatáskörének vagy a (2) és (8) bekezdés garanciáinak korlátozása nélkül.”

§ 29. A 229. cikk (3) bekezdése a következő második mondatnál egészül ki: „Az anyagokhoz való hozzáférés iránti kérelmekre és azok megtagadására a 227a. cikk alkalmazandó.”

§ 30. A 234. cikk a (12)-(14) bekezdéssel egészül ki:

„(12) Minden nyomozáshosszabbítási kérelem és határozat megjelöli a megtett intézkedéseket, a hátralévő konkrét intézkedéseket, határidőn belüli elmaradásuk okait és a szükséges időt. A ténybeli és jogi bonyolultságra vagy munkaterhelésre való általános hivatkozás nem elegendő. A (3) bekezdés második mondata szerinti hosszabbítás minden egyes alkalommal legfeljebb három hónap lehet.

(13) A terheltet és védőjét, a sértettet vagy örököseit és a sérelmet szenvedett jogi személyt a hosszabbítás időtartamáról és indokairól értesíteni kell, védett adatok vagy konkrét tervezett nyomozási módszerek feltárása nélkül. Az eljárás megindításától számított tizenkét hónap után minden új hosszabbítást e személyek az értesítéstől számított hét napon belül az illetékes elsőfokú bíróság előtt támadhatnak, a 369. cikk szerinti késedelem-felülvizsgálati kérelemként, a 368. cikk határidőitől függetlenül. A fellebbezés nem függeszti fel a nyomozást.

(14) A (13) bekezdés szerinti felülvizsgálatban a bíróság pusztán késedelem miatt nem érvényteleníthet jogszerű intézkedéseket, és ezen az alapon nem szüntetheti meg a büntetőeljárást. Indokolatlan késedelem esetén a 369. cikk szerint konkrét határidőt tűz ki, és ellenőrzi teljesítését.”

A BOLGÁR EREDETI 16. / 39. OLDALA

§ 31. A 239. cikk a következőképpen módosul és egészül ki:

1. A (6) bekezdésben a „a (3) bekezdés szerinti eljárásban” szöveg helyébe az „a (4) bekezdés szerinti eljárásban” szöveg lép.

2. A cikk a (7) és (8) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az első lezáráskor hitelesített munkapéldányt kell készíteni, az eredetivel való azonosság ellenőrzésével. A kihallgatott személynek és ügyvédjének kérelmére három napon belül másolatot kell biztosítani. Más személyek felvételeihez a terhelt és védője hozzáférése a 227a. cikk alkalmazandó. Az ellenőrzött azonosságú munkapéldány lejátszásához az eredeti felnyitása nem szükséges.

(8) A felvételeket az ügyirat-megőrzési idő alatt, megváltoztatás, elvesztés és jogosulatlan hozzáférés ellen védve kell megőrizni. A másolat átadása nem ad jogot nyilvános terjesztésre. A kötelező rögzítés, tárolás és másolatbiztosítás költségei nem háríthatók a terheltre.”

§ 32. A 240. cikk helyébe a következő rendelkezés lép:

„Hangot is rögzítő videófelvétel

240. cikk. (1) Hangot is rögzítő videófelvétel készítésére a 237-239. cikk megfelelően alkalmazandó.

(2) A tárgyalás előtti eljárásban kötelező hangot is rögzítő videófelvétel terhelt, szabadságától megfosztott személy, gyermekkorú vagy fiatalok tanú, illetve különleges védelmi igényű tanú kihallgatásakor. E szabály a 222. és 223. cikk szerinti bíró előtti kihallgatásra is alkalmazandó. A kötelezettség a 15a. cikk szerinti információfelvételre is kiterjed, ideértve a tárgyalás előtti eljárás megindítása előtti időszakot.

(3) A felvételnek ki kell terjednie a jogok ismertetésére, minden kérdésre és válaszra, valamint a megszakítások kezdetére és végére. Megszakítás előtt és folytatás után annak okát és időpontját közölni kell. Már lefolytatott kihallgatás kizárólag felvételkészítés céljából történő megismétlése nem megengedett.

(4) Hirtelen műszaki hiba esetén a kihallgatást meg kell szakítani. Felvétel nélkül csak akkor folytatható, ha az elhalasztás életet vagy lényeges bizonyíték visszafordíthatatlan elvesztését közvetlenül veszélyezteti, és a kihallgatott személy ügyvédje jelen van. Az okokat és a rögzítés helyreállítására tett intézkedéseket részletesen dokumentálni kell a jegyzőkönyvben. A felszerelés előzetes biztosításának elmulasztása nem minősül műszaki hibának.

(5) Titkos személyazonosságú tanú vagy védett személy esetén a felvételt a védelmi intézkedések betartásával készítik és tárolják. A feleknek átadott másolat nem fedheti fel a védett személyazonosságot, a vallomás hatékony megtámadásának lehetősége azonban megmarad.

(6) A jegyzőkönyv pontosságára vonatkozó vita esetén meg kell vizsgálni a felvételt. A kifogást és az arról hozott döntést a jegyzőkönyvhöz kell csatolni. A kötelező felvétel hiányát a (4) bekezdés esetén kívül a 105. és 107a. cikk alapján kell értékelni.”

§ 33. A 243. cikk a következőképpen módosul és egészül ki:

1. A (10) bekezdés első mondatának vége a „a (19) és (20) bekezdés figyelembevételével” szöveggel egészül ki.

A BOLGÁR EREDETI 17. / 39. OLDALA**2. A (11) bekezdésben:**

a) az első mondatban a „A legfőbb ügyész a büntetőeljárást megszüntető határozatot a (10) bekezdés határidejének lejárta után is hatályon kívül helyezheti, ha:” szöveg helyébe a „A (10) bekezdés határidejének lejárta után a legfőbb ügyész kérheti az illetékes elsőfokú bíróságtól a büntetőeljárást megszüntető határozat hatályon kívül helyezését a (19)-(23) bekezdés feltételei mellett, ha:” szöveg lép;

b) a 7. pontot követő mondatban a „a 3., 4. és 5. pont szerint” szöveg helyébe az „a 3. és 4. pont szerint” szöveg lép, és a következő második mondat kerül beillesztésre: „Az 5. pont szerinti körülményeket nyomozással kell megállapítani.”

3. A cikk a (15)-(18) bekezdéssel egészül ki:

„(15) Az (1) bekezdés 2. pontja szerinti megszüntetés előtt az ügyész ellenőrzi a 107. cikk (6) és (7) bekezdésének teljesülését, és megvizsgál minden időben előterjesztett releváns bizonyítási kérelmet. Megmagyarázza, hogy valamely el nem végzett intézkedés miért nem megengedett, nem releváns, szükségtelen vagy objektíve lehetetlen. E kötelezettség nem engedi az üldözés folytatását pusztán meg nem határozott, terhelt elleni bizonyíték keresésére.

(16) A (4) bekezdés másolatát az anyagok naprakész leltárával együtt kell biztosítani. A (4) bekezdés személyeinek hozzáférésére, a megtagadás vagy hozzáférés-elmaradás megtámadására és a (4) bekezdés fellebbezési határidejének le nemjárására a 213. cikk (11) bekezdése megfelelően alkalmazandó. A hozzáférést érintő jogorvoslatot a (4) bekezdés szerinti bíróság bírálja el.

(17) A bíróság a 199. cikk (3) és (4) bekezdésének és e cikk (15) bekezdésének betartását is vizsgálja. A megalapozott döntést akadályozó lényeges nyomozási hiányosságot a határozatot hatályon kívül helyező végzésben konkrétan meg kell jelölni. A bíróság nem rendelheti el konkrét személy terheltté nyilvánítását vagy vádirat benyújtását.

(18) Korábbi megszüntetés bírói hatályon kívül helyezése utáni újabb megszüntetés esetén a 213r. cikk (1) és (3)-(5) bekezdése alkalmazandó. A bírói utasítások nem sérthetik az ártatlanság vélelmét vagy az ismételt büntetőjogi üldözés tilalmát.”

4. A cikk a (19)-(23) bekezdéssel egészül ki:

„(19) Ha a határozat konkrét személy büntetőjogi felelősségéről érdemi döntést tartalmaz, és a rendes jogorvoslatok kimerítése vagy határidejük lejárta után jogerőssé vált, a (10) vagy (11) bekezdés szerinti, e személy hátrányára történő hatályon kívül helyezés csak új vagy újonnan feltárt körülmények vagy a korábbi eljárás eredményét befolyásolni képes alapvető hiba alapján megengedett. Az első mondat szerinti alapvető hiba olyan súlyos eljárási szabálysértés, amely az eljárás jogszerűségének és tisztességességének alapvető garanciáit érinti. Korábban ismert tények és bizonyítékok eltérő értékelése vagy eltérő jogértelmezés önmagában nem ilyen ok. A (10) és (11) bekezdés szerinti hivatalbóli hatályon kívül helyezés lehetősége nem halasztja el a határozat e bekezdés szerinti jogerőre emelkedését.

(20) A (19) bekezdés eseteiben a (10) bekezdés szerinti hatályon kívül helyezést az illetékes elsőfokú bíróság a felsőbb szintű ügyészség ügyészének indokolt kérelmére rendeli el. Az e bekezdés szerinti hatályon kívül helyezést a (10) bekezdés határidején belül kell elrendelni; a kérelem nem függeszti fel és nem hosszabbítja meg e határidőt. A (21) bekezdés második és harmadik mondata és a (22) bekezdés eljárása alkalmazandó. A (19) bekezdés esetein kívül a (10) bekezdés szerinti hivatalbóli hatályon kívül helyezési hatáskör fennmarad.

A BOLGÁR EREDETI 18. / 39. OLDALA

(21) A (11) bekezdés szerinti kérelmet az alapjául szolgáló körülmény megismerésétől számított hat hónapon belül kell benyújtani; ha az okot jogerős bírói határozat állapítja meg, a határidő annak jogerőre emelkedésétől számítandó. A kérelem megjelöli a konkrét okot, a határidő megtartását igazoló információt, a hiba vagy új körülmény hatását az ügy eredményére, és annak okait, hogy korábban miért nem vették figyelembe. A bíróság hivatalból ellenőrzi az ismételt üldözés tilalmának és az elévülési szabályoknak a betartását.

(22) A bíróság a kérelem másolatát megküldi annak a személynek, akivel szemben az eljárást megszüntették, védőjének, a sértettnek vagy örököseinek és a sérelmet szenvedett jogi személynek. Az a személy, akivel szemben az eljárást megszüntették, attól függetlenül jogosult részt venni, hogy terhelte nyilvánították-e. E személyeknek hozzáférést kell biztosítani az anyagokhoz és hét napot álláspontjuk előterjesztésére. Az elsőfokú bíróság egyesbírája nyilvános tárgyaláson, ügyész részvételével és a megjelölt személyek idézésével vizsgálja a kérelmet, és a kérelem és ügyirat kézhezvételétől számított egy hónapon belül indokolt végzéssel elutasítja a kérelmet vagy hatályon kívül helyezi a határozatot, és visszaadja az ügyet az ügyésznek. A végzés az értesítéstől számított hét napon belül fellebbezéssel és ügyészi óvással támadható az illetékes fellebbviteli bíróság előtt. A fellebbezés vagy óvás másolatát megküldik a többi résztvevőnek, akik a kézhezvételtől számított hét napon belül írásbeli észrevételt tehetnek. A fellebbviteli bíróság három bíróból álló tanácsban nem nyilvános ülésen, vagy szükséges meghallgatás esetén az érintettek idézésével nyilvános tárgyaláson jár el, és az ügy átvételétől számított egy hónapon belül jogerős végzést hoz. A hatályon kívül helyező végzés jogerőre emelkedéséig a megszüntetett eljárás nem folytatható, és abban a személlyel szemben eljárási kényszerintézkedés nem rendelhető el. A (12) bekezdés új határideje a hatályon kívül helyező végzés jogerőre emelkedésekor kezdődik.

(23) Ha a megszüntető határozatot jogerős bírói határozat helybenhagyta vagy megváltoztatta, a megszüntetés kizárólag a Harmincharmadik Fejezet eljárásában helyezhető hatályon kívül. A (19)-(22) bekezdés nem váltja fel a (13) és (14) bekezdés kivételeit, és nem engedi az elévült üldözés folytatását.”

§ 34. A 243a. cikk a (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A 243. cikk (15)-(18) bekezdése megfelelően alkalmazandó, a 243. cikk (4) bekezdésének jogait a (2) bekezdés 2. pontjában megjelölt személyek gyakorolják. A bíróság e személyeknek hozzáférést biztosít az anyagokhoz, és a hozzáférés biztosítása és a határidőről való értesítés után legalább három napot biztosít álláspontjuk előterjesztésére. A bíróság e határidő lejártá előtt nem határozhat; a (3) bekezdés határideje csak e garancia teljesítéséhez szükséges mértékben hosszabbítható meg.”

§ 35. A törvénykönyv a 243b. cikkel egészül ki:

„Hivatalbóli bírói felülvizsgálat igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény miatti eljárás megszüntetésekor

243b. cikk. (1) A Büntető törvénykönyv 288-289. cikke szerinti, bíró, ülnök, ügyész vagy nyomozó hatóság által feladatainak gyakorlásával összefüggésben elkövetett bűncselekmény miatti büntetőeljárás megszüntetésekor a 243a. cikk (2)-(8) bekezdése alkalmazandó. Ezen esetekben a 243. cikk (4) bekezdése nem alkalmazandó. A felülvizsgálat sértett vagy sérelmet szenvedett jogi személy létezésétől függetlenül megtörténik, és nem függ fellebbezés benyújtásától.

A BOLGÁR EREDETI 19. / 39. OLDALA

(2) Az (1) bekezdés akkor is alkalmazandó, ha e körülmények képezték a nyomozás tárgyát, a végül alkalmazott jogi minősítéstől és konkrét személy terhelte nyilvánításától függetlenül.

(3) Az ügyész a bűncselekmény bejelentőjét értesíti a határozat és ügyirat bírósághoz történő megküldéséről. Ha ez a 243a. cikk (2) bekezdésének határidején belül elmarad, e személy értesítheti a bíróságot, amely hivatalból bekéri a határozatot és ügyiratot. Az értesítés nem biztosít a bejelentőnek félkenti jogállást vagy a törvényen túli hozzáférést védett adatokhoz.

(4) A legfőbb ügyész vagy helyettese bűncselekményeire a Harmincegyedik „a” Fejezet különös eljárása alkalmazandó. Az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó ügyekben a bírói felülvizsgálat az (EU) 2017/1939 rendelet 42. cikkének megfelelően történik. E cikk nem módosítja a nyomozó hatóságok vagy a Korruptió Elleni Bizottság hatáskörét.”

§ 36. A 244. cikk a (9)-(11) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A felfüggesztő határozat megjelöli a konkrét ténybeli akadályt, az azt igazoló információt, az elhárítására tett intézkedéseket és a jogszerűen folytatható intézkedéseket. Felfüggesztés előtt meg kell tenni a bizonyítékok megőrzésére szolgáló végrehajtható halaszthatatlan intézkedéseket. Az elkövető ismeretlen volta önmagában nem indokol felfüggesztést, ha az azonosítását szolgáló konkrét, elérhető és releváns nyomozási cselekmények még elvégezhetők.

(10) A (3) bekezdés szerinti személyek anyaghozzáférése és a fellebbezési határidőre a 243. cikk (16) bekezdése megfelelően alkalmazandó. Hatályon kívül helyezéskor a bíróság konkrétan megjelöli a megállapított jogellenességet vagy megalapozatlanságot. Korábbi felfüggesztés bírói hatályon kívül helyezése utáni ismételt felfüggesztésnél a 213r. cikk (1) és (3)-(5) bekezdése alkalmazandó.

(11) Az eredeti felfüggesztés jogszerűsége nem mentesíti az ügyészt a 245a. cikk szerinti felülvizsgálatok alól.”

§ 37. A 244a. cikk a (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A 244. cikk (9)-(11) bekezdése és a 245a. cikk megfelelően alkalmazandó, a 244. cikk (3) bekezdésének jogait a (2) bekezdés 2. pontjában megjelölt személyek gyakorolják. A bíróság e személyeknek hozzáférést biztosít az anyagokhoz, és a hozzáférés biztosítása és a határidőről való értesítés után legalább három napot biztosít álláspontjuk előterjesztésére. A bíróság e határidő lejárta előtt nem határozhat; a (3) bekezdés határideje csak e garancia teljesítéséhez szükséges mértékben hosszabbítható meg.”

§ 38. A törvénykönyv a 244b. cikkel egészül ki:

„Hivatalbóli bírói felülvizsgálat igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény miatti eljárás felfüggesztésekor

244b. cikk. (1) A 243b. cikk (1) és (2) bekezdésének eseteiben történő büntetőeljárás-felfüggesztéskor a 244a. cikk (2)-(6) bekezdése alkalmazandó. A 244. cikk (3) bekezdése ezen esetekben nem alkalmazandó. A felülvizsgálat a fellebbezés benyújtásától függetlenül megtörténik.

(2) A 243b. cikk (3) és (4) bekezdése és a 245a. cikk is alkalmazandó.”

A BOLGÁR EREDETI 20. / 39. OLDALA

§ 39. A törvénykönyv a 245a. cikkel egészül ki:

„A felfüggesztett eljárások időszakos felülvizsgálata

245a. cikk. (1) Legkésőbb a felfüggesztéstől számított három hónap múlva és ezt követően háromhavonta az ügyész megvizsgálja az okok fennállását és a 245. cikk (2) bekezdése szerinti folytatás szükségességét. A felülvizsgálat kiterjed a felkutatás eredményére, az újonnan beérkezett anyagokra és a bizonyíték elvesztésének vagy az elévülés bekövetkezésének veszélyére.

(2) Az okok megszűnése vagy további nyomozási cselekmények szükségessége esetén az eljárást azonnal folytatni kell. Minden más esetben az ügyész a folytatást indokoltan megtagad, a felülvizsgálat eredményét tartalmazó határozatot hoz, amelyet közölni kell a 244. cikk (3) bekezdésének személyeivel.

(3) A 244. cikk (3) bekezdésének személyei az (1) bekezdés határideje előtt is kérhetik a folytatást, új konkrét körülmények vagy meghatározott intézkedések szükségességének megjelölésével. Az ügyész tizennégy napon belül dönt. Új körülmény nélküli ismételt kérelem a következő időszakos felülvizsgálat előtt nem keletkeztet új döntési határidőt.

(4) A (2) vagy (3) bekezdés szerinti megtagadás a kézhezvételtől számított hét napon belül az illetékes elsőfokú bíróság előtt támadható. Az (1) vagy (3) bekezdés határidejének döntés nélküli lejárta után ugyanezen személyek közvetlenül a bírósághoz fordulhatnak. Az anyaghozzáférésre és a fellebbezési határidőre a 243. cikk (16) bekezdése megfelelően alkalmazandó. A bíróság azonnal bekéri az ügyiratot, amelyet az ügyész a megkereséstől számított három napon belül rendelkezésre bocsát. Az ügyésznek és a 244. cikk (3) bekezdésének többi ismert személyének az anyaghozzáférés és a határidőről szóló értesítés után legalább három napot kell biztosítani álláspontjuk előterjesztésére. Egyesbíró az ügyirat átvételétől számított tizennégy napon belül nem nyilvános ülésen határoz, vizsgálva az okok fennállását és a nyomozási cselekmények szükségességét. A bíróság az álláspont-előterjesztési határidő előtt nem dönthet; a döntési határidő csak e garancia teljesítéséhez szükséges mértékben hosszabbítható meg. Megalapozott jogorvoslat esetén a megtagadást hatályon kívül helyezi és elrendeli a folytatást; döntés hiányában legfeljebb hét napot tűz ki a határozat kiadására. A végzés jogerős.

(5) A 244a. és 244b. cikk szerinti eljárásokban az ügyész a (2) bekezdés szerinti megtagadást hivatalból három napon belül az illetékes elsőfokú bíróságnak, a 411d. cikk eljárásában a Szófia Városi Bíróságnak küldi meg a (4) bekezdés szerinti felülvizsgálatra. A felfüggesztést vagy annak folytatását hivatalból felülvizsgáló bíróság határozatában az (1) bekezdés határidei szerint megjelöli a következő felülvizsgálat napját, és lejárta előtt hivatalból bekéri az ügyiratot és az ügyészi határozatot. Az ügyész döntésének vagy a határozat megküldésének elmaradása nem mentesíti a bíróságot a felülvizsgálat alól, amelyet az (1) bekezdés alkalmazandó határidejének lejártaától számított tizennégy napon belül le kell folytatni. Ügyészi határozat hiányában a bíróság önállóan megvizsgálja a felfüggesztési okok fennállását és a nyomozási cselekmények szükségességét, és a folyamatos felfüggesztést fenntartja vagy hatályon kívül helyezi, elrendelve a folytatást. A (4) bekezdés hozzáférési, álláspont-előterjesztési és indokolási garanciái alkalmazandók. Ezen eljárás nem korlátozza a fellebbezési jogot.

(6) A felülvizsgálatok nem hosszabbítják meg a felfüggesztés tartamát, ha a törvény maximumot állapít meg, és a Büntető törvénykönyv okain kívül nem eredményezik az elévülés nyugvását vagy félbeszakadását. A folytatás nem jelent előzetes döntést a vádról.”

A BOLGÁR EREDETI 21. / 39. OLDALA

§ 40. A 246. cikk (4) bekezdése a következő második mondatral egészül ki: „Csatolni kell a 107. cikk (7) bekezdése szerinti aktuális leltárt, a hozzáférést korlátozó határozatokat és a védelemnek átadott anyagokról szóló kimutatást is.”

§ 41. A 248. cikkben:

1. Az (1) bekezdés a 10. és 11. ponttal egészül ki:

„10. az anyaghozzáférési kötelezettségek és a védelem felkészüléséhez szükséges idő biztosítása;

11. a bírósági tárgyalások ütemezése, a szakvélemények benyújtási határidői és a veszélyeztetett bizonyítékok megőrzéséhez szükséges intézkedések.”

2. A (3) bekezdés a következő második és harmadik mondatral egészül ki: „A korlátozás nem alkalmazandó, ha az ok később merült fel vagy vált ismertté, ideértve az anyag késedelmes átadása miatt történő megismerést. Nem alkalmazandó a 105. és 107a. cikk szerinti kifogásokra sem.”

3. A (4) bekezdés a következő második mondatral egészül ki: „A tilalom nem akadályozza a 107a. cikk szerinti döntést, ha a kérdés a vád bizonyítottságának értékelése nélkül megoldható, sem az (1) bekezdés 10. és 11. pontjának intézkedéseit.”

4. A cikk a (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A kitűzött határidők és ütemezés objektív szükség esetén, a felek meghallgatása után megváltoztathatók. A határidő elmulasztása nem eredményezheti bizonyítási kérelem vagy kifogás kizárását. Elhalasztáskor a bíróság megjelöli a konkrét okot és az elhárításához szükséges intézkedéseket.”

§ 42. A 270. cikk az (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az ítélet jogerőre emelkedéséig az ügyben eljáró bíróság hivatalból felülvizsgálja a letartóztatás vagy házi őrizet szükségességét legkésőbb a legutóbbi érdemi bírói felülvizsgálattól számított hatvan nap után. A felülvizsgálat a (2) és (4) bekezdés eljárása szerint, a 63. cikk (13) bekezdésének betartásával történik, az (1) bekezdés szerinti kérelemtől függetlenül. Az ügyirat másik fokú bírósághoz küldésekor a kísérőlevél feltünteti az utolsó felülvizsgálat napját.”

§ 43. A 305. cikk a következőképpen módosul és egészül ki:

1. A (3) bekezdés a következő harmadik, negyedik és ötödik mondatral egészül ki: „A bíróság megvizsgálja a vád és védelem lényeges érveit, a vádat alátámasztó és a vádlott számára kedvező bizonyítékokat, valamint az ügy eredménye szempontjából releváns ellentmondásokat. Külön indokolást ad a bizonyítási eszközök felhasználhatóságára, hitelességére és megbízhatóságára vonatkozó konkrét kifogásokról és a szakvélemények lényeges módszertani kifogásairól. A bizonyítási anyagok felsorolása vagy másolása a megállapított körülményekre gyakorolt jelentőségük értékelése nélkül nem teljesíti az indokolási követelményt.”

2. A cikk a (7) és (8) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Elítéléskor a bíróság megjelöli a vád minden vitatott lényeges elemének bizonyítékait és annak indokait, hogy a bizonyítékokkal alátámasztott kifogások miért nem keltene a 303. cikk (2) bekezdése szerinti kétséget.

Felmentéskor megjelöli, hogy a vád mely körülményei nem nyertek bizonyítást vagy miért

A BOLGÁR EREDETI 22. / 39. OLDALA

nem minősül a megállapított cselekmény bűncselekménynek, és megvizsgálja a vádat alátámasztó lényeges érveket. A felmentés feltételeként sem a vádlott ártatlanságának általa történő bizonyítása, sem más elkövető vagy más elkövetési mód bírósági megállapítása nem követelhető meg.

(8) Büntetéskiszabáskor a bíróság külön vizsgálja a megállapított enyhítő és súlyosító körülményeket, viszonylagos súlyukat, a büntetés nemének és mértékének konkrét okait, valamint az alkalmazott enyhítési, súlyosítási vagy végrehajtás alóli mentesítési szabályok alapjait. A tényállási elemekben szereplő körülmények súlyosabb büntetés önálló alapjaként újra nem értékelhetők.”

§ 44. A 311. cikk a következőképpen módosul és egészül ki:

1. A (3) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Minden bírósági tárgyalásról a megnyitástól a berekesztésig folyamatos hangfelvétel készül, a szünetek és bizalmas tanácskozások kivételével. A bíróság videófelvételt is elrendelhet. Az elnöklő bíró a tárgyalás megnyitáskor tájékoztatja a jelenlévőket a rögzítésről. A tanúvédelem, a minősített információ és a zárt tárgyalás szabályai alkalmazandók.”

2. A cikk a (4)-(6) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A felvételt az ügy iratai közé kell helyezni, és az ügyirat megőrzési idejéig meg kell őrizni. A kezdetet, a véget, a megszakításokat és műszaki hibákat a jegyzőkönyvben rögzíteni kell. Biztosítani kell a törlés vagy kicserélés elleni védelmet, a biztonsági másolatot és a hozzáférés, illetve másolás nyomon követhetőségét. A 110a. cikk szabályai megfelelően alkalmazandók.

(5) Előre nem látható műszaki meghibásodás vagy más hirtelen felmerült objektív akadály esetén a rögzítést azonnal helyre kell állítani; lehetetlensége esetén felvétel nélkül csak a bizonyíték megőrzése vagy résztvevő életének, egészségének vagy személyes szabadságának védelme miatt halaszthatatlan intézkedések végezhetők. A bíróság a jegyzőkönyvben megjelöli a konkrét akadályt, felmerülésének időpontját, az elhárítására tett intézkedéseket és a halaszthatatlanság okait. A felszerelés előzetes biztosításának vagy karbantartásának elmulasztása nem alapozza meg rendes tárgyalások felvétel nélküli megtartását. Ilyen esetben a terhelti és tanúvallomásokat, szakértői válaszokat, kérelmeket, kifogásokat és döntéseket részletesen jegyzőkönyvezni kell. A műszaki lehetetlenség nem mentesít a következő tárgyalás rögzítésének biztosítása alól.

(6) A felek, a védők és a más feleket képviselő ügyvédek legkésőbb a tárgyalástól számított három napon belül hozzáférést és másolatbeszerzési lehetőséget kapnak. Ha a törvény korlátozza a másolat átadását, a megfelelő védelmi intézkedések mellett biztosítani kell a felvétel bírósági meghallgatását vagy megtekintését. A felvétel a jegyzőkönyv pontosságának és teljességének, valamint az eljárási szabályok betartásának ellenőrzését szolgálja, és nem váltja fel a jegyzőkönyv készítésének kötelezettségét.”

A BOLGÁR EREDETI 23. / 39. OLDALA

§ 45. A 312. cikk a következőképpen módosul és egészül ki:

1. Az (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A felek a jegyzőkönyv elkészítéséről szóló értesítéstől számított hét napon belül írásban kérhetik helyesbítését és kiegészítését. Az értesítést a jegyzőkönyv aláírása után azonnal meg kell küldeni. Ha a jegyzőkönyvhöz vagy a 311. cikk szerinti meglévő felvételhez nem biztosítottak hozzáférést, a határidő annak biztosításakor kezdődik; a dátumot az ügyiratban tanúsítani kell.”

2. A cikk a (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A kérelmet a felvétel megfelelő részével összehasonlítva kell megvizsgálni, és hét napon belül indokolt végzést kell hozni. Ha nincs felvétel vagy a releváns rész nem használható, a felek által konkrétan megjelölt információt és a tárgyalás tartalmának más elérhető forrásait kell megvizsgálni. A kérelem pusztán a felvétel hiánya vagy sérülése miatt nem utasítható el.

(4) A kérelmet, a végzést és a helyesbített vagy kiegészített jegyzőkönyvet az eredetivel együtt az ügy iratai között kell megőrizni. Az eljárást lezáró bírói határozat megtámadásakor az illetékes fokú bíróság a kérelemről hozott döntést is felülvizsgálja, ha az releváns az előadott jogorvoslati okok vagy a hivatalbóli felülvizsgálat szempontjából.”

§ 46. A 320. cikk (2) bekezdése a következő második mondatral egészül ki: „A korlátozás a 248. cikk (3) bekezdésének második és harmadik mondata szerinti esetekben sem alkalmazandó.”

§ 47. A 339. cikk a (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A fellebbviteli eljárás eredményétől függetlenül a bíróság konkrét választ ad a fellebbezés, az ügyészi óvás és az ellenük tett kifogások lényeges érveire. Önállóan vizsgálja a vitatott bizonyítékértékelést és a bizonyítási anyag felhasználhatatlanságára vagy eltorzítására, releváns bizonyíték vizsgálatának elmaradására, a bíróság jogellenes összetételére vagy elfoglaltságára és a bizonyítékbeszerzés vagy -vizsgálat indokolatlan megtagadására vonatkozó állításokat. Az elsőfokú indokolásra hivatkozás nem helyettesíti a konkrétan vitatott következtetésekre adott választ.

(5) Jogsértés megállapításakor a bíróság megjelöli annak hatását a felek jogaira és az ítélet helyességére, továbbá az orvoslási mód indokait. Új ítélet vagy a büntetés megváltoztatása esetén a 305. cikk (7) és (8) bekezdése megfelelően alkalmazandó.”

§ 48. A 348. cikk a (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A (3) bekezdés 2. pontja szerinti indokoláshiány akkor is fennáll, ha az indokolás belső ellentmondások, önálló bizonyítékelemzés hiánya vagy döntő bizonyítékok vagy érvek megvizsgálásának elmulasztása miatt nem teszi megismerhetővé valamely lényeges kérdésben hozott döntés ténybeli és jogi alapjait. Az e körülmények felülvizsgálatát nem akadályozó hiányosság a (3) bekezdés 1. pontja szerint értékelendő, és önmagában nem azonosítható indokoláshiánnyal.

(7) Ha a jogorvoslati ok bizonyítási anyag tartalmának eltorzítását vagy döntő bizonyíték megvizsgálásának elmulasztását állítja, a semmitőszéki felülvizsgálatot végző bíróság az ügy anyagai alapján vizsgálja a belső meggyőződés kialakításának szabályait. E felülvizsgálat nem foglalja magában új ténymegállapítások önálló kialakítását vagy a

A BOLGÁR EREDETI 24. / 39. OLDALA

jogszerű bizonyítékértékelés másik értékeléssel való felváltását, kivéve a 354. cikk (5) bekezdésének második mondata szerinti hatáskör gyakorlását.”

§ 49. A 351. cikk (2) bekezdése a következő második mondatral egészül ki: „A korlátozás a 248. cikk (3) bekezdésének második és harmadik mondata szerinti esetekben sem alkalmazandó.”

§ 50. A 360. cikk (2) bekezdése a következő második mondatral egészül ki: „A korlátozás a 248. cikk (3) bekezdésének második és harmadik mondata szerinti esetekben sem alkalmazandó.”

§ 51. A 368. cikkben:

1. Az (1) bekezdésben a „két év” szöveg helyébe az „egy év” szöveg lép.

2. A (2) bekezdésben:

a) az első mondatban a „ha több mint egy év eltelt” szöveg helyébe a „ha több mint hat hónap eltelt” szöveg lép;

b) a második mondat helyébe a következő lép: „Ha a 369. cikk (2) bekezdése szerint határidőt tűztek ki, annak lejárta után, minden más esetben a bíróság döntésétől számított hat hónap elteltével nyújtható be új kérelem.”

3. A (3) bekezdés a következő második és harmadik mondatral egészül ki: „A kérelem közvetlenül az illetékes elsőfokú bírósághoz is benyújtható. Az ügyész három napon belül megküldi a bekért ügyiratot, a halaszthatatlan intézkedések végrehajtásának felfüggesztése nélkül, amelyekhez hitelesített másolat használható.”

4. A cikk az (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Letartóztatott vagy házi őrizetben lévő terhelt esetén az (1) bekezdés szerinti kérelem a szabadság tényleges korlátozásától számított három hónap elteltével benyújtható. A (4) bekezdés szerinti bíróság az illetékes elsőfokú bíróság.”

5. A cikk a (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A 369. cikk szerinti bírói határidő elmulasztása esetén annak lejárta után azonnal benyújtható új kérelem. A folyamatos felfüggesztés felülvizsgálatára a 245a. cikk alkalmazandó.”

§ 52. A 369. cikk a (4)-(6) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A (2) bekezdés szerinti végzés konkrétan megjelöli az indokolatlan késedelmet és az elhárításához szükséges intézkedéseket, azok bizonyító jelentőségének, a terheltté nyilvánításnak vagy az ügyet lezáró határozatnak az előzetes eldöntése nélkül. Másolatát a kérelmezőnek és a teljesítésre köteles hatóságnak biztosítani kell.

(5) A kitűzött határidő lejártától számított három napon belül a hatóság beszámol a bíróságnak és a kérelmezőnek az elvégzett intézkedésekről és az elmaradás esetleges okairól. A bíróság a beszámoló kézhezvételétől vagy benyújtási határidejének lejártától számított hét napon belül hivatalból ellenőrzi a teljesítést. Elmaradás esetén új megfelelő határidőt tűz ki, és indokolatlan mulasztásra utaló információ esetén az anyagokat hatáskörükön belüli vizsgálatra megküldi az illetékes igazgatási vezetőnek és a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács mellett működő Felügyelőségnek. A beszámoló vagy ügyirat be nem nyújtása nem akadályozza a megállapítható körülményekről való döntést. A végzés önmagában nem állapít meg fegyelmi vétséget vagy büntetőjogi felelősséget.

A BOLGÁR EREDETI 25. / 39. OLDALA

(6) A határidő elmulasztása nem eredményezi a büntetőeljárás automatikus megszüntetését, és nem mentesíti a hatóságot döntési kötelezettsége alól. A felülvizsgálat figyelembe veszi a legutóbbi felfüggesztést, folytatást, visszaadást vagy új ügykiosztást megelőző késedelmeket is.”

§ 53. A 382. cikk (7) bekezdése a következő második, harmadik és negyedik mondatral egészül ki: „A bíróság ellenőrzi, hogy a beismerést alátámasztják-e a felhasználható ügyanyagok, a terhelt tényleges védői segítséget és elegendő anyaghozzáférést kapott-e, és beleegyezése szabad és tájékozott-e. A végzés indokolja az egyezségben meghatározott büntetés arányosságát és alkalmazása esetén a Büntető törvénykönyv 55. cikkét, a 381. cikk (4) bekezdésére tekintettel. Önmagában az ügyész és védő megállapodása nem elegendő a jóváhagyáshoz.”

§ 54. A 388a. cikk helyébe a következő rendelkezés lép:

„Fiataikorú terhelt kihallgatása hangot is rögzítő videófelvétellel

388a. cikk. A tárgyalás előtti eljárásban a fiataikorú terhelt minden kihallgatását hangot is rögzítő videófelvétellel kell rögzíteni a 237-240. cikk eljárása szerint. A 388. cikk (1) és (2) bekezdésének személyei jelenléte nem mentesíti a hatóságot e kötelezettség alól.”

§ 55. A 411a. cikk a következőképpen egészül ki:

1. Az (1) bekezdés a következő második és harmadik mondatral egészül ki: „A bejelentést fogadó hatóság azt és a rendelkezésre álló releváns anyagokat azonnal, de legkésőbb a kézhezvételtől számított három napon belül megküldi a Legfelsőbb Semmitőszék Büntető Kollégiuma vezetőjének. Más hatóság előzetes vizsgálata nem képez alapot az átadás késleltetésére, és nem akadályozza a 212. cikk (2) bekezdésének halaszthatatlan intézkedéseit.”

2. A (2) bekezdés a következő második és harmadik mondatral egészül ki: „Az áttétel indokolt határozattal történik, amelyet a bejelentőnek is megküldenek. Nem minősül a tárgyalás előtti eljárás megindítása megtagadásának, és nem zárja ki a bejelentésről döntő ügyész határozat 213. cikk szerinti felülvizsgálatát.”

3. A cikk a (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Minden beérkezett anyagot és későbbi mozgását a dátum, időpont, küldő és címzett megjelölésével nyilvántartásba kell venni. A bejelentő személyazonosságának védelme fennmarad, ha a törvény előírja. A tartalomhoz csak jogosult hatóságok és személyek kapnak hozzáférést; a legfőbb ügyész, helyettesei és az igazgatási vezetők pusztán tisztségük alapján nem férhetnek hozzá.”

§ 56. A 411b. cikk a (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az indokolásra, az anyaghozzáférésre, a hozzáférés kérésekor alkalmazandó fellebbezési határidő-számításra és a bírói utasítások teljesítésére a 199. cikk (3)-(5) bekezdése, a 213. cikk (11) bekezdése és a 213r. cikk (1) bekezdése, (3) bekezdésének első mondata és (5) bekezdése megfelelően alkalmazandó. Az ismételt megtagadás az (1)-(4) bekezdés eljárásában és határidejében támadható. A hozzáférési vitákban a Szófia Városi Bíróság jár el. E rendelkezések nem módosítják a Fejezet ügyészkielölési, kizárási és felügyeleti különös eljárását.”

A BOLGÁR EREDETI 26. / 39. OLDALA

§ 57. A 411r. cikk a (10) bekezdéssel egészül ki:

„(10) E Fejezet eljárásaiban az igazgatási vezető vagy az általa felhatalmazott ügyész 234. cikk (3) bekezdése szerinti hatáskörét kizárólag az (1) bekezdés szerinti felügyeletet gyakorló ügyész gyakorolja. A 234. cikk (4), (6) és (12)-(14) bekezdése alkalmazandó. A törvényben biztosított eljárási kényszerintézkedés- és késedelem-felülvizsgálat fennmarad.”

§ 58. A 419. cikk (1) bekezdésének második mondatában a „243a. cikk (4) bekezdésének 1. és 2. pontja” szöveg után az „ideértve a 243b. cikkel összefüggő alkalmazást is” szöveg kerül beillesztésre.

§ 59. A 420. cikk az (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az elítélt, a Büntető törvénykönyv 78a. cikke szerint közigazgatási büntetés kiszabásával büntetőjogi felelősség alól mentesített személy, a sértett, örökösei és a sérelmet szenvedett jogi személy önállóan kérheti az eljárás újranyitását a 422. cikk (1) bekezdésének 1. és 2. pontja alapján, ha az érintett körülményeket jogerős ítélet megállapította. Az ítélet másolatát csatolni kell, vagy meg kell adni a hivatalbóli beszerzéséhez szükséges adatokat. A kérelem megjelöli a megállapított körülmény és a hatályon kívül helyezni kért határozat kapcsolatát, valamint annak jelentőségét az ügy eredménye szempontjából. A 421. cikk (1) bekezdése és a 422. cikk (3) bekezdése alkalmazandó. Ha a bíróság a sértett, örökösei vagy a sérelmet szenvedett jogi személy kérelmére a személy hátrányára engedélyezi az újranyitást, az új elbíráláskor a kérelem csak a helyt adott körben jár a 355. cikk (2) és (3) bekezdése szerinti, magánvádló által benyújtott fellebbezés hatásával.

(6) A 420a. cikk szerinti vizsgálat befejezése után az elítélt vagy a Büntető törvénykönyv 78a. cikke alapján büntetőjogi felelősség alól mentesített személy a vizsgálat megállapításai alapján önállóan kérheti az újranyitást a 422. cikk (1) bekezdésének 1-3. pontja szerint, saját javára. A vizsgálat eredményét csatolni kell, vagy meg kell jelölni a hivatalbóli beszerzéshez szükséges ügyiratot. A 422. cikk (1) és (2) bekezdésének követelményei fennmaradnak.”

§ 60. A törvénykönyv a 420a. cikkel egészül ki:

„Az elítélt javára szóló újranyitási okok vizsgálata

420a. cikk. (1) Az elítélt, a Büntető törvénykönyv 78a. cikke alapján közigazgatási büntetés kiszabásával büntetőjogi felelősség alól mentesített személy vagy védője kérheti a 420. cikk (1) bekezdése szerinti ügyésztől konkrét intézkedések elvégzését a 422. cikk (1) bekezdésének 1-3. pontja szerinti, a személy javára szóló okok vizsgálatára.

(2) A kérelem megjelöli a vizsgálandó körülményt, jelentőségét a jogerős határozat helyességére, az információ forrását és a kért intézkedéseket. Nem követelhető meg a személytől olyan bizonyíték előzetes megszerzése, amelyhez jogszerűen nem fér hozzá, vagy amelynek beszerzése állami hatóság hatáskörébe tartozik.

(3) Az ügyész a kérelem kézhezvételétől számított egy hónapon belül indokolt határozattal dönt. Megtagadás akkor megengedett, ha a kért intézkedés törvényileg tiltott, objektíve lehetetlen, a megjelölt ok szempontjából nem releváns, vagy már elvégezték, és új releváns körülményt nem adtak elő. A már vizsgált bizonyíték eltérő értékelése önmagában nem indokol új vizsgálatot. A határozatot azonnal közölni kell a kérelmezővel és védőjével.

A BOLGÁR EREDETI 27. / 39. OLDALA

(4) A kérelemnek helyt adva az ügyész meghatározza az intézkedéseket, az illetékes hatóságot és a végrehajtás legfeljebb háromhónapos határidejét. A felsőbb szintű ügyész minden alkalommal legfeljebb három hónappal hosszabbíthatja meg a határidőt konkrétan megjelölt objektív akadályok és hátralévő intézkedések alapján. Minden hosszabbító határozatot azonnal közölni kell a kérelmezővel és védőjével, tájékoztatva őket a fellebbezés határidejéről és eljárásáról. A bizonyítékok beszerzésére és vizsgálatára e törvénykönyv nyomozási szabályai és az érintettek jogi garanciái alkalmazandók. Bűncselekményre utaló információ esetén a 207-213. cikk is alkalmazandó. Befejezés után az ügyész a törvényi korlátok mellett hozzáférést biztosít a kérelmezőnek és védőjének a releváns anyagokhoz, és egy hónapon belül dönt arról, hogy kér-e újrainytást.

(5) A (3) bekezdés szerinti megtagadás és a (4) bekezdés minden hosszabbító határozata az értesítéstől számított tizennégy napon belül a 424. cikk szerint illetékes bíróság előtt támadható. A hosszabbítás elleni fellebbezés nem függeszti fel a vizsgálatot. A döntési vagy vizsgálati határidő megfelelő határozat nélküli lejárta után a kérelmező ugyanezen bírósághoz fordulhat a mulasztás miatt. A fellebbezés közvetlenül a bírósághoz benyújtható, amely bekéri az anyagokat; az ügyész három napon belül megküldi őket.

(6) A bíróság az anyagok átvételétől számított tizennégy napon belül, de legkésőbb a kérelemtől számított egy hónapon belül nem nyilvános ülésen, szükség esetén ugyanazon időszakon belül a kérelmező, védő és ügyész idézésével nyilvános tárgyaláson vizsgálja a fellebbezést. Az anyagok be nem nyújtása nem akadályozza a mulasztásról való döntést. Indokolt jogerős végzéssel a megtámadott határozatot helybenhagyja vagy hatályon kívül helyezi, és az ügyiratot az elkövetett jogsértésre és szükséges vizsgálatra vonatkozó kötelező utasításokkal visszaadja. Hosszabbítás hatályon kívül helyezésekor megfelelő határidőt tűz ki a vizsgálat befejezésére. Mulasztás esetén megfelelő határidőt szab a döntésre vagy konkrét intézkedések elvégzésére. Az utasítások senki bűnösségéről nem dönthetnek előzetesen.

(7) A (6) bekezdés szerinti végzést hozó tanács tagjai ugyanazon okból később benyújtott újrainytási kérelem elbírálásában nem vehetnek részt.

(8) E cikk nem függeszti fel és nem hosszabbítja meg a fellebbezési vagy újrainytási határidőket, és nem függeszti fel a jogerős határozat végrehajtását. Azonosított bizonyítékforrás elvesztésének közvetlen veszélyekor az ügyész azonnal megteszi a megőrzésére törvényileg megengedett intézkedéseket.

(9) Az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó ügyekben az e cikk szerinti ügyészi hatásköröket az Európai Ügyészség illetékes szerve az (EU) 2017/1939 rendelet szerint gyakorolja.”

§ 61. A 421. cikk az (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A 420. cikk (5) és (6) bekezdésének az elítélt vagy a Büntető törvénykönyv 78a. cikke alapján mentesített személy javára szóló kérelme nincs határidőhöz kötve. Minden más esetben az (1) bekezdés alkalmazandó.”

§ 62. A 422. cikk a (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Annak a személynek a hátrányára, akivel szemben az eljárás jogerős bírói határozattal zárult, újrainytás kizárólag az (1) bekezdés olyan oka alapján engedhető meg, amely új vagy

A BOLGÁR EREDETI 28. / 39. OLDALA

újonnan feltárt körülményből vagy a korábbi eljárás tisztességességét érintő és eredményét befolyásolni képes alapvető hibából áll. A bíróság külön indokolja e követelmények fennállását. Korábban ismert bizonyíték eltérő értékelése vagy pusztán egyet nem értés a jogerős határozat jogi következtetéseivel nem ilyen hiba. E bekezdés nem hoz létre önálló újrányítási okot, és nem hosszabbítja meg a 421. cikk (1) bekezdésének határidejét.”

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

§ 63. Az igazságszolgáltatási törvény (kihirdetve: Állami Közlöny, 2007. évi 64. szám; módosítva és kiegészítve: 2008. évi 69. és 109. szám, 2009. évi 25., 33., 42., 102. és 103. szám, 2010. évi 59. szám, 2011. évi 1., 23., 32., 45., 81., 82. és 93. szám, 2012. évi 20., 50. és 81. szám, 2013. évi 15., 17., 30., 52., 66., 70. és 71. szám, 2014. évi 19., 21., 53., 98. és 107. szám, 2015. évi 14. szám, 2016. évi 28., 39., 50., 62. és 76. szám, 2017. évi 13., 14., 63., 65., 85., 90. és 103. szám, 2018. évi 7., 15., 49. és 77. szám, 2019. évi 17., 19., 29., 64. és 83. szám, 2020. évi 11., 86., 103., 109. és 110. szám, 2021. évi 16., 41., 43. és 80. szám, 2022. évi 15., 24., 32., 56. és 62. szám, 2023. évi 11., 48., 66., 69., 84., 86. és 108. szám, 2024. évi 18. és 67. szám, 2025. évi 6., 63., 65. és 87. szám, 2026. évi 16., 17., 51., 55., 60. és 69. szám) a következőképpen egészül ki:

1. A 9. cikk az (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A büntetőeljárásokban és a bűncselekmény-bejelentések ügyirataiban az első és minden későbbi ügykiosztás jegyzőkönyvét az anyagok közé kell helyezni, a dátum, az időpont, az alkalmazott kiosztási szabályváltozat, a kiválasztáskori állomány összetétele, a kiválasztásban részt vevő személyek és a kiválasztásból való kizárás okainak megjelölésével. Újrakiosztáskor a változás okát megjelölő indokolt határozatot is csatolni kell. Az ügykiosztási történetet az ügy vagy ügyirat megőrzési idejéig meg kell őrizni.

(6) Az ügyhöz vagy ügyirathoz hozzáférésre jogosult személyek az (5) bekezdés dokumentumaihoz is hozzáférnek. A védett személyes adatokat úgy kell kitakarni, hogy az ne akadályozza az illetékes igazságszolgáltatási tisztviselő jogszerű kijelölésének ellenőrzését.”

2. A 145. cikk (2) bekezdése a következő harmadik mondatlal egészül ki: „Bűncselekmény-bejelentésre vonatkozó előzetes vizsgálat esetén a Büntetőeljárás törvénykönyv 212a. és 213b. cikke is alkalmazandó.”

§ 64. (1) E törvény a hatálybalépése után végzett eljárási intézkedésekre alkalmazandó, a még be nem fejezett eljárásokban is. Az új műszaki követelmények nem képeznek önálló alapot a korábban jogszerűen beszerzett anyagok felhasználhatatlanságára.

(2) A folyamatban lévő eljárásokban a 107. cikk (7) bekezdésének leltárát két hónapon belül el kell készíteni. Ez nem késleltetheti a védelem felkészüléséhez vagy a letartóztatás vitatásához szükséges meglévő anyagokhoz való hozzáférést.

(3) A 65a. cikk és a 270. cikk (5) bekezdése szerinti első időszakos felülvizsgálatot e törvény hatálybalépésétől számított harminc napon belül kell lefolytatni; az ezen időszak előtt elvégzett érdemi bírói felülvizsgálat helyettesíti az első időszakos felülvizsgálatot. A tárgyalás előtti eljárásban az ügyész legkésőbb a huszadik napon megküldi az ügyiratot a bíróságnak.

(4) A hatálybalépéskor felfüggesztett eljárások első, 245a. cikk szerinti felülvizsgálatát e naptól számított három hónapon belül kell elvégezni. Hivatalból bírói felülvizsgálat esetén az ügyész a hatálybalépéstől számított egy hónapon belül értesíti az illetékes bíróságot a folyamatban lévő felfüggesztett eljárásokról, és a bíróság a háromhónapos időszakra kitűzi az első felülvizsgálatot. Ez nem halasztja el az azonnali

A BOLGÁR EREDETI 29. / 39. OLDALA

folytatást az okok megszűnésekor, sem a benyújtott folytatási kérelem elbírálását.

(5) A hatálybalépéskor folyamatban lévő bűncselekmény-bejelentési ügyiratokban, amelyekben a 207. vagy 213. cikk szerinti döntés még nem született meg, az ügyész e naptól számított egy hónapon belül határoz. Ezen időszak után a 213B. cikk alkalmazandó. Ez nem halasztja el az eljárás megindítását a 207. cikk (1) bekezdésének feltételei esetén.

§ 65. (1) A 420. cikk (5) és (6) bekezdése, a 421. cikk (5) bekezdése és a 422. cikk (3) bekezdése jogerős bírói határozatokra is alkalmazandó, anélkül, hogy visszaállítaná a befejezett eljárással érintett személy hátrányára történő újraindítás lejárt határidejét.

(2) A 311. cikk (3)-(6) bekezdése a hatálybalépésük után tartott bírósági tárgyalásokra alkalmazandó. A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács hatáskörén belül megszervezi a műszaki feltételeket, a biztonságos tárolást és a felvételekhez való hozzáférést. A jegyzőkönyv-helyesbítési szabályok a hatálybalépésük után készített jegyzőkönyvekre alkalmazandók.

§ 66. A kihirdetéstől számított hat hónapon belül az igazságügyi miniszter a belügyminiszterrel és a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanáccsal egyeztetve rendeletet ad ki a felvételek műszaki követelményeiről, a digitális másolatok eredetivel való azonosságának ellenőrzéséről és e törvény szerinti másolatok és naplók védelméről, tárolásáról. A rendelet nem állapíthat meg további eljárási jog-korlátozási okokat vagy kivételeket a kötelező rögzítés alól.

§ 67. E törvény az Állami Közlönyben való kihirdetésétől számított hat hónap elteltével lép hatályba, a kihirdetés napján hatályba lépő § 66. kivételével.

INDOKOLÁS

A Büntetőeljárás törvénykönyv módosításáról és kiegészítéséről szóló törvénytervezethez

1. Az elfogadást szükségessé tevő okok

A tervezet a 2026. szeptember 25-i jogi keret alapján készült, beleértve a Büntetőeljárás törvénykönyv Állami Közlöny 2026. évi 59. számaig módosított egységes szövegét és az igazságszolgáltatási törvény releváns rendelkezéseit. Összefüggő garanciákat javasol a büntetőeljárás jogszerű megkezdésére, lefolytatására és befejezésére, az eljárási mulasztás elleni hatékony védelemre, valamint a bizonyítás és a bírói döntéshozatal ellenőrizhetőségére.

A hatályos jog előírja a körülmények tárgyilagos, mindenoldalú és teljes vizsgálatát, a belső meggyőződést, az ártatlanság vélelmét, a védelemhez való jogot és az indokolási kötelezettséget. Már létezik a megtagadások, megszüntetések és felfüggesztések ügyészi és bírói felülvizsgálata, valamint a 2136., 243a. és 244a. cikk különös mechanizmusa. A tervezet e garanciákat szélesebb bírósági hozzáféréssel, konkrét határidőkkel, anyaghozzáféréssel és a bírói utasítások teljesítésének ellenőrzésével fejleszti tovább.

A 213. cikk (4) bekezdése szerinti általános eljárásban a megindítás megtagadásának bírói felülvizsgálata meghatározott bűncselekményi körre korlátozott. Az előzetes vizsgálatok, ügyirat-átvételek és a döntés elmulasztása késleltethetik e felülvizsgálathoz jutást. El kell határolni az eljárás megindításához szükséges elegendő információ, a terhelte nyilvánításhoz szükséges elegendő bizonyíték és az elítéléshez szükséges bizonyítottsági fok követelményeit. Elérhető információforrás megvizsgálásának elmulasztása önmagában nem válhat megtagadási okká.

A jogszerű felfüggesztés nem mentesíti a hatóságokat az okok, a felkutatási tevékenység és a bizonyítékvesztési veszély figyelemmel kísérése alól. A hatályon kívül helyezett határozat ismételt kiadása a kötelező utasítások teljesítése nélkül a gyakorlatban hatástalanná teszi a bírói védelmet. Ugyanakkor a már lezárt üldözés korlátlan megújítása pusztán eltérő belső meggyőződés miatt összeegyeztethetetlen a jogbiztonsággal. A tervezet e problémákat együtt kezeli.

A bizonyítékokkal kapcsolatos önkény lényeges bizonyíték kizárásában vagy megvizsgálásának elmaradásában, még nem vizsgált forrás idő előtti elutasításában, szakértői vizsgálat indokolatlan megtagadásában, pontatlan jegyzőkönyvezésben és látszólagos indokolásban nyilvánulhat meg. Védelem szükséges mind a téves elítéléssel, mind a büntetőjogi felelősség jogellenes akadályozásával szemben. Az ügy eredménye önmagában nem bizonyít visszaélést; az ellenőrizhető jogsértések és az eljárás tisztességességére, helyességére gyakorolt jelentőségük döntő.

A következő garanciák szükségességét az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának az S.Z. és Kolevi ügycsoportokban végzett felügyelete támasztja alá. Az 1545. emberi jogi ülésen elfogadott 2025. december 4-i döntés a nyomozások hatékonyságával és a legfőbb ügyész nyomozási mechanizmusának gyakorlati függetlenségével foglalkozik. E megállapítások intézményi intézkedéseket indokolnak, de konkrét igazságszolgáltatási tisztségviselő bűnösségét nem állapítják meg. A tervezet figyelembe veszi a 2026. júniusi későbbi módosításokat, és ott egészíti ki a jelenlegi keretet, ahol a nyilvántartás, hozzáférés, határidők vagy bírói határozatok végrehajtása kifejezett garanciát igényel.

2. Célkitűzések

A fő cél az, hogy minden lényeges döntésnek megismerhető ténybeli és jogi alapja legyen, meghatározott időn belül pártatlan illetékes hatóság hozza meg, és megfelelő felülvizsgálat tárgya legyen. Ezt az alábbi összefüggő megoldások szolgálják.

Korai védői segítség. Az előzetes vizsgálat során az ügyvédi segítséghez való jogot az igazságszolgáltatási törvény (JSA) 145. cikkének (6) bekezdése már elismeri. A Büntetőeljárás törvénykönyv (CPC) új 15a. cikke további garanciákat kapcsol a bűncselekményi részvétel tényleges gyanújához: tájékoztatást, hallgatást, bizalmas konzultációt, tolmácsolást és a saját részvételre vonatkozó tanúkihallgatás megszüntetését. Megjelöli a jogi segítségnyújtásról döntő hatóságot, az ügyvéd kirendelését és a költségvetési finanszírozást. A bírói védelem kiterjed a megtagadásra és mulasztásra. Nem keletkezik új fogvatartási ok, és a terhelte nyilvánítást nem helyettesíti.

Nyilvántartás és döntés. Az új 212a. cikk azonnali nyilvántartást és a bejelentés időben történő ügyészhez továbbítását követeli meg, akkor is, ha az először a Belügyminisztérium valamely szervéhez érkezett. Ellenőrizhető kezdőpontot és döntési határidőt állapít meg. A határidő ugyanazon tények áttétele, egyesítése, elkülönítése vagy újraszámozása miatt nem indul újra. A JSA 145. cikkével való összehangolás elkerüli a versengő rendszereket. Elegendő információ esetén időben meg kell indítani az eljárást folyamatban lévő közigazgatási, fegyelmi vagy más vizsgálattól függetlenül. A viszonyok polgári jogi természete önmagában nem zárja ki a bűncselekményt.

A megtagadások felülvizsgálata. Az általános bírói felülvizsgálat kiterjed a közzéadásra üldözendő bűncselekmények megtagadásaira, akkor is, ha a vita a bejelentés ügyési minősítését érinti. A tervezet felsőbb szintű döntési határidőt, elmulasztásakor közvetlen bírósági hozzáférést és az előzetes vizsgálatot véglegesen lezáró határozatok egyenlő felülvizsgálatát biztosítja elnevezésüktől függetlenül. A hozzáférés naprakész leltárt és másolatokat foglal magában, a korlátozásoknak indokoltak és felülvizsgálhatónak kell lenniük. A fellebbezési határidő figyelembe veszi a tényleges hozzáférést. A fellebbező nem kötelezhető határozat megtámadására ténybeli alapjának megtekintési lehetősége nélkül.

A megtagadás bírói felülvizsgálatának alkotmányos megengedettségét a 10/2023. számú alkotmánybírósági ügyben hozott 2024. július 26-i 14. számú határozat megerősítette. Az Alkotmánybíróság elutasította a CPC 213. cikke (4)-(6) bekezdésének megtámadását, és elhatárolta a nyomozás megkezdéséről szóló döntést a felelősségre vonás és a vád fenntartásának alkotmányos funkciójától. A javasolt bővítés fenntartja e határt: a bíróság a jogszerűséget és megalapozottságot vizsgálja, az ügyész hozza meg a szükséges eljárási határozatot. A korlátozott felsorolás eltörlése csökkenti a bírósági hozzáférés függését a bejelentett tények előzetes ügyési minősítésétől; átfogóbb védelemre irányuló jogalkotói választás, nem annak állítása, hogy a fennálló felsorolást alkotmányellenesnek nyilvánították.

Védelem a mulasztással szemben. Az új 213b. cikk közvetlen bírósági kérelmet enged döntési határidő kitűzésére. A bíróság a törvényi kötelezettség teljesítését vizsgálja, konkrét megtagadást, vád vagy eredmény elrendelése nélkül. A határidő lejártá nem jelent automatikus megindítást vagy megtagadást. Nemteljesítés esetén ismételt felülvizsgálatot, elszámoltathatóságot és törvényi hatáskörükön belül illetékes hatóságokhoz áttételt biztosít. A nyilvántartás megadja a határidő kezdőpontját, a hozzáférés lehetővé teszi az érdemi

A BOLGÁR EREDETI 32. / 39. OLDALA

jogorvoslatot, az indokolás felülvizsgálhatóvá teszi a döntést, az utólagos beszámoló pedig ellenőrizhetővé a bírói végzés teljesítését. Ezen intézkedések közül csupán egy elkülönült bevezetése érintetlenül hagyja a védelem tényleges akadályozásának többi lehetőségét.

Konkrét indokolás és az utasítások teljesítése. A 199. cikk kiegészül a tények, anyagok, lényeges ellentmondások és érvek elemzésének követelményeivel. A jelentéktelenséget elhatárolja a kisebb súlyú esettől. Bírói hatályon kívül helyezés után az ügyész minden kötelező utasítás teljesítéséről beszámol. A nem teljesített utasítások nem kerülhetnek meg a hatályon kívül helyezett indokolás megismétlésével. Ismételt jogsértés megállapításakor másik ügyészre véletlenszerű kiosztás történik, a különös rendszerek fenntartásával. Ez eljárási garancia, nem fegyelmi büntetés, és nem dönt előzetesen az igazságszolgáltatási tisztségviselő vagy a terhelt felelősségéről.

Megszüntetés és felfüggesztés. A tervezet pontosítja a bizonyítási kérelmek vizsgálatát a bizonyítatlanság miatti megszüntetés előtt, a jogosultak hozzáférést és a lényeges hiányosságok bírói felülvizsgálatát. Felfüggesztéskor a ténybeli akadályt, a megtett és a megengedett további intézkedéseket egyedileg megjelölik. Az okok további fennállását háromhavonta vizsgálják. A folytatás megtagadása és a döntés elmulasztása bírói felülvizsgálat tárgya. Új konkrét körülmény korábbi kérelmet enged. Nem keletkezik korlátlan kötelezettség meg nem határozott terhelő bizonyíték keresésére. A hivatalbóli figyelemmel kísérés azért szükséges, mert valamely intézkedés akadálya nem indokol mulasztást minden megengedett intézkedésben. A háromhavi felülvizsgálat nem tételezi fel előre az akadály megszűnését; jelenlegi fennállásának megállapítását követeli meg. A felkutatás, bizonyítékmegőrzés és túlzott időtartam elleni védelem azzal a tilalommal együtt érvényesül, hogy a nyomozás pusztán előre meghatározott kívánt eredményért nem folytatható.

Különös garanciák az igazságszolgáltatás elleni támadások ügyeiben. A Büntető törvénykönyv (CC) 288., 288a. és 289. cikke szerinti, törvényben megjelölt résztvevők hivatali feladatai során elkövetett bűncselekményekre a tervezet hivatalbóli bírói felülvizsgálatot vezet be megszüntetéskor és felfüggesztéskor. A felülvizsgálat így nem függ teljesen egyedi fellebbező kezdeményezésétől vagy képességeitől. A fennálló különös rendszereket összehangolja a párhuzamos és ellentmondó eljárások elkerülésére.

A lezárt üldözés stabilitása. A megszüntetés rendes törvényi határidők utáni rendkívüli hatályon kívül helyezéséhez előzetes bírói felülvizsgálatot biztosít, valamint a 243. cikk (10) bekezdésének határidején belül is, ha a személy büntetőjogi felelősségéről jogerős érdemi döntés után kéri a számára hátrányos hatályon kívül helyezést. A kivételes jelleget konkrét körülményekkel kell alátámasztani, nem általános igazságszolgáltatási érdekekre hivatkozással. Figyelembe veszi az ismételt üldözés alkalmazandó tilalmát, akkor is, ha az eljárást ügyészi határozat érdemben zárta le. E garancia nem akadályozza az eredeti eljárásban elkövetett külön bűncselekmény nyomozását.

Észszerű nyomozási határidők. Minden hosszabbítás megjelöli az elvégzett és hátralévő intézkedéseket és a konkrét akadályokat. Az elhúzódó nyomozás késedelme korábbi bírói felülvizsgálat alá kerül; gyorsítási kérelem közvetlenül benyújtható a bírósághoz. A kitűzött határidő teljesítéséről beszámolnak, és utólag felülvizsgálják. A késedelem nem eredményez automatikus megszüntetést, és önmagában nem érvénytelenít

A BOLGÁR EREDETI 33. / 39. OLDALA

jogszerű intézkedéseket. A tervezet a 2026. júniusi módosítások utáni 368. és 369. cikk bírói eljárására épít. A 234. cikk szerinti konkrét hosszabbítás felülvizsgálatát elhatárolja az indokolatlan késedelem általános vizsgálatától. Fogvatartott személyek korábbi gyorsítási hozzáféréseit a személyes szabadságba történő folyamatos beavatkozás indokolja.

A bizonyítékokhoz való hozzáférés és megbízhatóságuk. A releváns anyagok leltára és megőrzése kiterjed azokra is, amelyekre a vád nem kíván támaszkodni. Az új 227a. cikk bíróilag kikényszeríthető hozzáférést teremt egyedileg meghatározott korlátozások mellett. A tárgyak, minták és digitális adatok mozgási naplója, a kihallgatás rögzítése és az elsődleges szakértői adatok hozzáférhetősége ellenőrizhetővé teszi a hitelességet, sértetlenséget és megbízhatóságot. A bíróságnak konkrétan vizsgálnia kell a szakértői módszerek kifogásait és a kiegészítő vagy megismételt szakértői vizsgálat megtagadásának okait. A videórögzítés összhangban áll a fiatalkorúak védelmével, és a meghatározott eljárásindítás előtti információfelvétellel is kiterjed. A 239. cikk (6) bekezdésének utalása a hatályos lezárási szabályra helyesbítésre kerül.

Felhasználhatóság és fegyveregyenlőség. Tilos a kínzással, jogellenes kényszerrel vagy a védelemhez való jog meghatározott megsértésével szerzett vallomások felhasználása. A tilalom más okirattal vagy a vallomást felvevő személy kihallgatásával nem kerülhető meg. Konkrét felhasználhatósági kifogásokra indokolt bírói döntési eljárást állapít meg. A bíróság bizonyítékbeszerzést megtagadó döntését ellenőrizhető indokokhoz köti, a még be nem szerzett forrás hitelt érdemlőségének idő előtti tagadása nélkül. A nyomon követhetőség és a hozzáférés nem ad előre meghatározott súlyt a bizonyítéknak. A napló orvosolható hiányossága nem vezet automatikus kizáráshoz, és az állított műszaki pontosság nem helyettesíti a konkrét módszer bírói vizsgálatát. A felhasználhatósági döntést elkülöníti a hitelt érdemlőség értékelésétől; a minden közbenső végzés elleni külön fellebbezés hiánya korlátozza az eljárás széttagolását, a lezáró határozattal együtt történő felülvizsgálat fenntartásával.

Személyes szabadság. A tárgyalás előtti szakaszban harminc-, a bírósági szakaszban hatvannaponkénti időszakos felülvizsgálat kiegészíti a védelem kezdeményezését. A 63. cikk (4) bekezdésének maximumai nem emelkednek. A 65. cikk (6) bekezdésének eltörlése megszünteti az új kérelem átmeneti akadályát. A vád súlya és a megemelt büntetés nem indokol automatikus letartóztatást. Aktuális indokok szükségesek minden veszélyről, az enyhébb intézkedések elégtelenségéről, a teljes időtartamról, egészségről és szükséges kezeléssel. A választott gyakoriság további nemzeti garancia, nem az uniós jog vagy az Egyezmény által közvetlenül megkövetelt határidő. A védelem által kért felülvizsgálat nem halasztható a következő hivatalbóli felülvizsgálatig. A már elvégzett érdemi bírói felülvizsgálat következő időszak kezdőpontjaként használata elkerüli a szükségtelen ismétlést.

Pártatlanság és jegyzőkönyvezés. A vitatott kizárásról másik, véletlenszerűen választott bíró vagy tanács rövid időn belül dönt. A tervezet biztosítja az eljárást, ha ilyen tanács nem alakítható, és a védelmet ismételt azonos kérelmek akadályozó hatásával szemben. Bíró elleni bejelentés nem zárja ki automatikusan a bírót. A kötelező hangrögzítés megbízható alapot ad a tárgyalás felülvizsgálatához. A hirtelen műszaki akadály kivétele halaszthatatlan intézkedésekre korlátozott. A jegyzőkönyv fennmarad; a helyesbítést a felvétellel ellenőrzik, a határidő az értesítéshez és hozzáféréshez kapcsolódik, az eredeti változat nyomon követhető marad.

Ítéletek és magasabb fokú felülvizsgálat. A bíróság vizsgálja a vád és védelem lényeges érveit, feloldja az ellentmondásokat, és alátámasztja bizonyítási és jogi következtetéseit. Elítéléshez a vád kétséget kizáró bizonyítása szükséges; a felmentés

A BOLGÁR EREDETI 34. / 39. OLDALA

megjelöli a nem bizonyított körülményeket vagy a jogi okot, amely miatt a cselekmény nem bűncselekmény. A vádlott nem bizonyítja ártatlanságát, és nem köteles megjelölni a tényleges elkövetőt. A büntetés egyéniesítését külön indokolják. A fellebbviteli bíróság önálló felülvizsgálatot végez, a semmítőszéki felülvizsgálat pedig a súlyos indokolási hibákra és a bizonyítékértékelés eljárási jogsértéseire terjed ki. Nem minden szövegezési hiányosság indokoláshiány, és a semmítőszéki felülvizsgálat nem válik általános harmadik ténybírói fokozattá.

Újranyitás. Ha jogerős ítélet hamis bizonyítékot vagy az eljárásban részt vevő hatóság bűncselekményét állapította meg, az érintettek a fennálló okokra korlátozott közvetlen bírósági hozzáférést kapnak. Az új 420a. cikk konkrét újkörülmény-vizsgálatokat szabályoz az elítélt vagy a CC 78a. cikke alapján mentesített személy javára, indokolt döntéssel, a megtagadás és mulasztás felülvizsgálatával. Vizsgálat után annak eredményén alapuló önálló kérelmet is biztosít. A személy hátrányára újranyitás nem megengedett pusztán ismert bizonyíték eltérő értékelése miatt; új anyagi okokat nem teremt, és lejárt határidőket hátrányára nem állít vissza. A sértett 420. cikk (5) bekezdése szerinti közvetlen kérelme már jogerős, a releváns körülményt megállapító ítélethez és e körülmény eredeti ügyben fennálló jelentőségéhez kötött. Az új elbírálás következményeit a 355. cikk (2) és (3) bekezdésével kifejezetten csak a helyt adott kérelem körében hangolja össze. E körön kívüli hivatalbóli hátrányos változtatás nem megengedett. A 420a. cikk az elítélt javára szolgál, és nem általános eljárás minden jogerős ítélet ismételt megtámadására.

Szervezés, egyezségek és véletlenszerű ügyelosztás. A szervezési határidők nem váltják fel a 107. cikk (4) bekezdését. A később felmerült vagy megismert jogsértések kivételei összhangban vannak a 320., 351. és 360. cikkel. Az egyezségek megengedett köre és a 381. cikk (4) bekezdése fennmarad, de a bíróság megvizsgálja a bizonyítéki alapot, a védelem hozzáférését és az arányosságot, a CC 55. cikke szerint is. A JSA kiegészítési nyomon követhetővé teszik az első és későbbi ügykiosztást, a kiválasztásból kizárást és a tisztségviselő megváltoztatásának okait, az érintett személyes adatok védelmével.

Az új jogorvoslatokkal való visszaélés elleni garanciák arányosak az adott felülvizsgálattal. A kizárási kérelmek pártatlansági szempontból releváns körülményeket igényelnek, és az ismételt azonos kérelmek nem akadályozzák az ügyet. A bizonyítási kérelmeket relevancia és szükségesség szerint értékelik; az új felülvizsgálatok nem követelik minden kért bizonyíték beszerzését. A bírói hatályon kívül helyezés nem választja ki név szerint a következő ügyészt, és nem eredményez automatikus fegyelmi vagy büntetőjogi felelősséget. A döntő hatóság függetlensége így együtt érvényesül döntési alapjainak ellenőrizhetőségével.

További garanciák az intézményi függőségekkel és az eljárási hatáskörökkel való visszaéléssel szemben

A 111. cikk kiegészül a lefoglalt tárgyhoz jogot állító ismert személyek védelmével, egyéb eljárási jogállásuktól függetlenül. A felülvizsgálat kiterjed a megtagadásra, más személynek átadás engedélyezésére és a döntés elmulasztására. Az értesítés és a tényleges átadást megelőző halasztó hatály megelőzi a visszafordíthatatlan jogsérelmet. Az időszakos felülvizsgálat aktuális bizonyítási szükségességet és arányosságot követel. A tulajdonvita a 113. cikk szerint a polgári bíróságra tartozik; a büntetőbíró nem dönt róla ítélt dolog hatályával. Az Európai Unió Bíróságának (CJEU) 2022. május 12-i RR és JG ítélete, C-505/20,

A BOLGÁR EREDETI 35. / 39. OLDALA

ECLI:EU:C:2022:376, a 2014/42/EU irányelv hatályán belül alátámasztja a harmadik személyek hatékony védelmét. A javaslat általánosabb nemzeti garanciát vezet be.

Az átadás előtti felülvizsgálat gyakorlati szükségességét az ügyészség 2023. július 5-i hivatalos közleménye is alátámasztja a tárgyi bizonyítékok visszaadásánál feltárt jogsértésekről és az időben történő követő intézkedések elmaradásáról. E felügyeleti megállapítás nem bűnösséget kimondó ítélet, és nem állapít meg személyes büntetőjogi bűnösséget.

Az ügyész kizárás megtagadásának bírói felülvizsgálata és a vitatott utasítás szerzőjének tilalma az annak végrehajtása elleni fellebbezés elbírálására korlátozza az összeférhetetlenségben történő önfelülvizsgálatot. A másik ügyészt törvényi eljárásban jelölik ki, a bíróság nem választja név szerint. A már megtett intézkedések nem válnak automatikusan érvénytelenné, és a bejelentés nem eredményez automatikus kizárást. A nyomozó hatóság kizárásának indokolása és joga a jogellenes utasítás elleni kifogáshoz fenntartja a nyomozás alkotmányos irányítását, az intézkedést felülvizsgálhatóvá téve.

A legfőbb ügyészt érintő különös eljárásban rövid áttételi határidőt, mozgásnyilvántartást és hatáskör szerinti korlátozott hozzáférést ad hozzá. A hivatali státusz önmagában nem jogosít az érintett vezetőt illető anyagokhoz hozzáférni. Figyelembe veszi a felügyelő ügyész egyidejű kijelölését és a megszüntetés és felfüggesztés 2026. június 5-től hatályos hivatalbóli bírói felülvizsgálatát; e garanciákat nem mutatja hiányzóként, és nem ismétli meg. Az új 411r. cikk (10) bekezdése az igazgatási vezető 234. cikk (3) bekezdése szerinti hatáskörét kifejezetten a különös felügyelő ügyészre ruházza, hogy a nyomozás folytatása ne függjön az ügyészség rendes igazgatási vezetőjétől. A 234. cikk (4), (6) és (12)-(14) bekezdésének kapcsolódó garanciái is alkalmazandók. A különös Fejezet szerinti független kijelölés és bírói kizárás fennmarad. E különös mechanizmus alkotmányos megengedettséget a 10/2023. számú ügyben hozott 2024. július 26-i 14. számú határozat megerősítette; a javaslat a működést szabályozza, a vádfunkció alkotmányos jogosultjának megváltoztatása nélkül.

A nyomozási anyagok nyilvánosságra hozatalát írásbeli szükségességi és arányossági értékeléshez köti. A gyors bírói védelem lehetővé teszi jogellenes közzététel eltávolítását hivatalos csatornáról vagy az eljárási jogállás tisztázását, a független média cenzúrázása nélkül. A 198. cikk (1) bekezdésének teljes különös közzétételi tilalma fennmarad. A jogalap az ártatlanság vétele, az (EU) 2016/343 irányelv 4. és 10. cikke és az Emberi Jogok Európai Egyezménye (ECHR) 6. cikkének 2. bekezdése.

3. A végrehajtáshoz szükséges pénzügyi és egyéb erőforrások

A végrehajtás kezdeti beruházást és folyamatos kiadást igényel a kihallgatóhelyiségek és tárgyalótermek rögzítőberendezéseire, a biztonságos tárolásra és mentésre, műszaki karbantartásra, hozzáférés-ellenőrzésre, másolatbiztosításra és képzésre. Finanszírozás szükséges a jogi segítségnyújtásra, a szakértői bizonyíték ellenőrizhetőségére és a további bírósági eljárások igazgatására. A tárgyalások kötelező hangrögzítése szűkebb műszaki intézkedés, mint az általános videórögzítés.

A megtagadások bővített felülvizsgálata, a felfüggesztett ügyek és letartóztatás időszakos vizsgálata, a külön tanács általi kizárási döntések és az elítélés utáni vizsgálatok növelik a munkaterhet. Értékelni kell a szükséges bírói és ügyészi létszámot, segítő személyzetet, ügyeleti rendszert és a Legfelsőbb Semmítőszék új hatásköreihez szükséges kapacitását. A kiadások egy részét kevesebb ismételt

A BOLGÁR EREDETI 36. / 39. OLDALA

eljárási intézkedés ellensúlyozhatja, de e megtakarítások bizonyosságát vagy elegendőségét előre nem feltételezi.

A finanszírozást az illetékes hatóságok költségvetésében, ideértve az igazságszolgáltatás és a jogi segítségnyújtás költségvetését, a költségvetési autonómia tiszteletével kell biztosítani. A műszaki kötelezettségek felkészülési időszaka lehetővé teszi a leltárt, közbeszerzést, rendszertesztelést és képzést. A biztosított elektronikus hozzáférésre díjat nem vezet be, a kötelező rögzítés költségeit nem terheli egyénileg a terheltre.

Megbízható költségbecsléshez intézményi adatok szükségesek az ügyiratok, megtagadások, felfüggesztett ügyek, tárgyalások, kihallgatások és helyiségek számáról, a felvételek időtartamáról és megőrzési idejéről, valamint a meglévő infrastruktúráról és emberi erőforrásokról. Ezen adatok nélkül sem konkrét költségvetési összeg, sem a pénzügyi hatás hiánya nem támasztható alá. A javaslat elfogadása esetén az illetékes hatóságnak a tervezet benyújtása előtt, a költségvetési szervek részvételével költségbecslést és szervezési tervet kell készítenie.

A szervezési tervnek el kell választania a kezdeti beruházást az éves kiadásoktól. A további kapacitást a várható eljárásszám, az átlagos előkészítési és döntési idő és a ténylegesen elérhető munkaerőforrások alapján, hatóságokként és bírósági körzetekként kell értékelni. Felvételeknél számítani kell az éves mennyiséget, a megőrzési időt, a biztonsági másolatokat és a biztonságos hozzáférés költségét; a karbantartást, képzést és jogi segítségnyújtást külön kell értékelni. A hat hónapos felkészülés sorrendben leltárt és költségvetés-tervezést, műszaki szabályok elfogadását és szükséges felszerelés beszerzését, majd tesztelést és képzést igényel.

Megfelelőségét elfogadás előtt az illetékes hatóságok adataival igazolni kell. Objektív elégtelenség esetén magában a törvényben kell módosítani az időszakot, a garanciák alárendelt jogalkotással történő elhalasztása nélkül.

4. Várható eredmények

A várható eredmények: a bűncselekmény-bejelentések korábbi és indokolt elbírálása, tényleges anyaghozzáférés, kevesebb ismételt határozat nem teljesített bírói utasításokkal, és időben történő folytatás a felfüggesztési okok megszűnésekor. Az anyagok és felvételek nyomon követhetősége az alaptalan vád megszüntetését és a megalapozott vád bizonyítását egyaránt támogatja. A független kizárási döntések és a magasabb fokú érdemi felülvizsgálat csökkentik a nem tárgyilagos döntés kockázatát.

Az eredményeket a döntési idő, a hatályon kívül helyezett megtagadások és megszüntetések száma és okai, a bírói utasítások teljesítése, a felfüggesztés tartama, a hozzáférés időszere, a hiányzó felvételek, a jóváhagyott jegyzőkönyv-helyesbítések és az észszerű idő követelményének megsértése alapján kell értékelni. Az elítélések vagy felmentések száma önmagában nem minőségi vagy visszaélési mutató. Az értékelésnek vizsgálnia kell a határozatok megalapozottságát, jogszerűségét és tartósságát, az új garanciák munkaterhével és költségével együtt. A későbbi értékeléshez összehasonlítható kiindulópontot kell meghatározni, figyelni az alkalmazás első teljes évét, és két évnyi adat összegyűlése után felülvizsgálatot kell végezni. A hatályon kívül helyezett határozatokat a

A BOLGÁR EREDETI 37. / 39. OLDALA

jogsértés típusára és az összes felülvizsgált határozathoz viszonyítva kell mérlegelni, nem elszigetelt darabszámként. A mutatók nem használhatók elítélési, megszüntetési vagy fegyelmi büntetési kvótaként.

5. Az európai uniós joggal és nemzetközi kötelezettségekkel való összhang

Az alkotmányos alap az Alkotmány 30., 31., 56., 117., 121., 122., 127. és 132. cikkében található. A javaslatok konkretizálják a független és pártatlan bíróság, az egyenlőség és kontradiktórius eljárás, az igazság megállapítása és az indokolt döntés követelményeit. A bírói utasítás nem határozhatja meg a bűnösséget, nem helyettesítheti az ügyészt a vádemelésben, és nem követelhet elítélést. Bírói hatályon kívül helyezés, eltérő értelmezés vagy fél egyet nem értése önmagában nem alapozza meg a tisztségviselő büntetőjogi felelősségét. Az Alkotmány 132. cikke (1) bekezdésének védelme fennmarad; a Felügyelőséghez tervezett áttétel nem ad neki a belső meggyőződés fellebbviteli felülvizsgálatára jogot.

Az Alapjogi Charta 51. cikkének hatályán belül a tervezet továbbfejleszti a 47. és 48. cikket és az 50. cikk védelmét. Releváns a tájékoztatásról szóló 2012/13/EU, az ügyvédi segítségről szóló 2013/48/EU, az ártatlanság vélelméről szóló (EU) 2016/343, a gyermekek garanciáiról szóló (EU) 2016/800 és a jogi segítségnyújtásról szóló (EU) 2016/1919 irányelv. A hozzáférési korlátozások konkrétak és felülvizsgálhatók; a letartóztatás vitatásához nélkülözhetetlen anyagokat haladéktalanul biztosítják. Olyan anyag alapján elítélés, amelyet a védelem hatékonyan nem vitathatott, nem megengedett.

A 2012/29/EU irányelv, annak 11. cikkével együtt, releváns a sértett tájékoztatási jogára és az üldözés mellőzéséről szóló döntés felülvizsgálatára. A tervezet konkrétabb nemzeti garanciákat ad indokolásról, hozzáférésről, határidőkről és független felülvizsgálatról. Nem biztosít a sértettnek jogot elítélés követelésére a bizonyítékoktól függetlenül. Az információk kezelésére és biztosítására az (EU) 2016/680 irányelv és a megfelelő nemzeti keret alkalmazandó, a tanúk, gyermekek és minősített információ védelmével. A felvételek és nyilvántartások korlátozás nélkül nem válnak nyilvánosan hozzáférhetővé.

Az Európai Ügyészség hatáskörei az (EU) 2017/1939 rendelet szerint fennmaradnak. A nemzeti bírói felülvizsgálat a rendelet 42. cikkének alkalmazandó határain belül történik. Nem vezet be nemzeti hierarchikus ügyészi ellenőrzést az európai ügyész és az európai delegált ügyészek felett, sem a különös hatásköröket felváltó nemzeti igazgatási újrakiosztást. A legfőbb ügyész vagy helyettese bűncselekményei nyomozásának különös eljárása is fennmarad.

A módosítások az Emberi Jogok Európai Egyezménye 3., 5., 6. és 13. cikkének garanciáit fejlesztik, és támogatják az Egyezmény által védett jogok megsértésének kivizsgálására irányuló eljárási kötelezettségek hatékony teljesítését. A kínzás és embertelen vagy megalázó bánásmód abszolút tilalma nem függ a vád súlyától. A korai ügyvédi hozzáférés összhangban áll a Nagykamara 2008. november 27-i ítéletének elvével, 36391/02. számú kérelem, 63. pont. A letartóztatás első bírói döntésétől szükséges releváns és elegendő indokok követelményét a Nagykamara 2016. július 5-i ítélete, 23755/07. számú kérelem, 102. pont tisztázta. A konkrét határidők és tilalmak e követelmények gyakorlati végrehajtását szolgáló nemzeti jogalkotási garanciák.

Az újraindítás és rendkívüli hatályon kívül helyezés összhangban áll az Egyezmény 7. kiegészítő jegyzőkönyvének 4. cikkével. Az ismételt üldözés tilalmának alkalmazásakor a jogerő csak

A BOLGÁR EREDETI 38. / 39. OLDALA

megengedett új vagy újonnan feltárt körülmények vagy az eredményt befolyásolni képes alapvető hiba alapján törhető át. Korábban ismert bizonyíték pusztán eltérő értékelése nem elegendő. A javaslat lehetővé teszi téves elítélés orvoslását a felmentett személy korlátlan ismételt üldözése nélkül. Az eredeti eljárás résztvevőjének megállapított bűncselekménye nem dönti el előzetesen az eredeti vád szerinti bűnösséget. E megközelítés követi a Nagykamara 2019. július 8-i Mihalache ítéletének elhatárolásait, 54012/10. számú kérelem, 115-126. és 130-137. pont: a rendes felülvizsgálat világos korlátait, a döntés jogerejét és a személy hátrányára történő rendkívüli újranyitás külön szigorú feltételeit.

E tervezet és indokolása a normatív jogi aktusokról szóló törvény 18. cikke szerinti javaslat. A későbbi kidolgozáskor és benyújtáskor az illetékes hatóságok elvégzik az alkalmazandó hatásvizsgálatot, nyilvános egyeztetést, pénzügyi biztosítást és szükséges koordinációt. A megjelölt garanciákat a CPC fennmaradó alapelveivel és különös eljárásaival együtt kell alkalmazni.

Jogszabályi források és ítélkezési gyakorlat

1. [Büntetőeljárás törvénykönyv - Igazságügyi Minisztérium.](#)
2. [A Bolgár Köztársaság Alkotmánya - Igazságügyi Minisztérium.](#)
3. [Igazságszolgáltatási törvény - Igazságügyi Minisztérium.](#)
4. [A normatív jogi aktusokról szóló törvény - Igazságügyi Minisztérium.](#)
5. [A jogi segítségnyújtásról szóló törvény - Igazságügyi Minisztérium.](#)
6. [Emberi Jogok Európai Egyezménye és jegyzőkönyvei - hivatalos szöveg.](#)
7. [Az Európai Unió Alapjogi Chartája.](#)
8. [2012/13/EU irányelv - tájékoztatáshoz való jog.](#)
9. [2013/48/EU irányelv - ügyvédi segítséghez való jog.](#)
10. [\(EU\) 2016/343 irányelv - ártatlanság védelme.](#)
11. [\(EU\) 2016/800 irányelv - eljárási garanciák gyermekek számára.](#)
12. [\(EU\) 2016/1919 irányelv - jogi segítségnyújtás.](#)
13. [2012/29/EU irányelv - sértetti jogok.](#)
14. [\(EU\) 2016/680 irányelv - személyes adatok védelme.](#)
15. [\(EU\) 2017/1939 rendelet - Európai Ügyészség.](#)
16. [Emberi Jogok Európai Bírósága, Nagykamara, 2008. november 27-i ítélet, 36391/02. számú kérelem.](#)
17. [Emberi Jogok Európai Bírósága, Nagykamara, 2016. július 5-i ítélet, 23755/07. számú kérelem.](#)
18. [Emberi Jogok Európai Bírósága - Útmutató a 7. kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkéhez, frissítve 2026. február 28-án, 67-77. pont.](#)

További források a 2026. szeptember 25-i felülvizsgálathoz:

1. [Európai Unió Bírósága, RR és JG, C-505/20, 2022. május 12-i ítélet.](#)
2. [A Bolgár Köztársaság Ügyészsége, 2023. július 5-i közlemény a 2020-ban végzett vizsgálatról.](#)
3. [Alkotmánybíróság, 2024. július 26-i 14. számú határozat, 10/2023. számú alkotmánybírósági ügy, kihirdetve az Állami Közlöny 2024. augusztus 9-i 67. számában.](#)
4. [Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága, 1545. ülés, 2025. december 4-i döntés az S.Z. és Kolevi ügycsoportokban; feljegyzések és döntés, közzétett nem hivatalos bolgár fordítás.](#)
5. [Emberi Jogok Európai Bírósága, Nagykamara, Mihalache, 2019. július 8-i ítélet, 54012/10. számú kérelem, 115-126. és 130-137. pont.](#)

A BOLGÁR EREDETI 39. / 39. OLDALA

A normatív jogi aktusokról szóló törvény 18. cikke szerinti javaslat szerzője és benyújtója:

Marian Georgiev Ivanov ügyvéd

Szófiai Ügyvédi Kamara, egyéni ügyvédi nyilvántartási szám: 1800713910

E-mail: ivanov.bg.sf@gmail.com

2026. szeptember 25.

Minősített elektronikus aláírás: